

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 38/2025
Senatu ŚUM
z dnia 18 czerwca 2025 r.

Wydział Nauk Medycznych w Katowicach
Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Studia podyplomowe

NEURODIETETYKA

Spis treści

1. ZASADY ORGANIZACJI STUDIÓW	3
1.1 Organizatorzy:	3
1.2 Zakres studiów podyplomowych:	3
1.3 Adresaci studiów podyplomowych:	3
1.4 Organizacja zajęć:	3
1.5 Zasady rekrutacji:	4
1.6 Wymogi związane z ukończeniem studiów podyplomowych	4
1.7 Zakładane efekty uczenia się	5
2. PLAN STUDIÓW	9
3. SYLABUSY	12
3.1 MODUŁ KLINICZNY	12
Ad 1. Anatomia czynnościowa układu nerwowego.....	12
Ad 2. Neonatologia.....	15
Ad 3. Pediatria z elementami leczenia żywieniowego.....	17
Ad 4. Podstawy neurologii dziecięcej z uwzględnieniem chorób rzadkich.....	19
Ad 5. Elementy integracji sensorycznej	21
Ad 6. Leczenie żywieniowe w pediatrii	24
Ad 7. Antropometria w dietetyce	27
Ad 8. Podstawy farmakologii i farmakokinetyki	30
Ad 9. Interakcje leków z żywnością	32
Ad 10. Podstawy neuroendokrynologii	34
Ad 11. Neurologia osób dorosłych i w wieku senioralnym.....	36
Ad 12. Identyfikacja problemów z połykaniem i odżywianiem u dzieci i dorosłych	38
Ad 13. Leczenie żywieniowe osób dorosłych z zaburzeniami neurologicznymi	42
Ad 14. Elementy psychologii wieku podeszłego i techniki pracy klinicznej z pacjentem	45
Ad 15. Seminarium dyplomowe	49
3.2 MODUŁ DIETETYCZNO/PSYCHOLOGICZNY	51
Ad 1. Żywność dietetyczna w pediatrii	51
Ad 2. Zaburzenia karmienia i odżywiania wśród dzieci i młodzieży	54
Ad 3. Żywność superfood w neurologii.....	57
Ad 4. Diety alternatywne w chorobach neurologicznych	59
Ad 5. Zespoły żywieniowe w placówkach medycznych oraz ustawodawstwo	61
Ad 6. Dietoterapia osób dorosłych i wieku senioralnym	63
Ad 7. Neuropsychologia	66
Ad 8. Seminarium dyplomowe	69

1. ZASADY ORGANIZACJI STUDIÓW

1.1 Organizatorzy:

Organizatorami studiów podyplomowych jest Wydział Nauk Medycznych w Katowicach oraz Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

1.2 Zakres studiów podyplomowych:

Studia mają charakter interdyscyplinarny. Obejmują moduły przedmiotowe: kliniczny oraz dietetyczno/psychologiczny. Stwarzają możliwość poszerzenia wiedzy teoretycznej i praktycznej w renomowanym ośrodku neurologicznym, pediatrycznym, by dopełnić kwalifikacji z obszaru neurodietetyki.

Wykładowcami są zarówno nauczyciele akademicki jak i praktycy o dużym doświadczeniu z zakresu prowadzenia pacjentów neurologicznych zarówno pod kątem medycznym, dietetycznym, logopedycznym oraz psychologicznym.

1.3 Adresaci studiów podyplomowych:

Studia adresowane są do dietetyków* i lekarzy, którzy są zainteresowani poszerzeniem swoich kompetencji z zakresu neurodietetyki.

*Osoby które:

- ukończyły studia wyższe na kierunku dietetyka zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w odrębnych przepisach i uzyskała tytuł licencjata lub magistra na tym kierunku,
- rozpoczęły przed dniem 1 października 2007 r. studia wyższe w specjalności dietetyka, w zakresie dietetyki i uzyskała tytuł licencjata lub magistra,
- rozpoczęły przed dniem 1 października 2007 r. studia wyższe na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskała tytuł inżyniera i magistra inżyniera na tym kierunku.

1.4 Organizacja zajęć:

Zajęcia będą odbywać się na obszarze działalności Wydziału Nauk Medycznych w Katowicach i Wydziału Zdrowia Publicznego Bytomiu oraz na oddziałach Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. K. Gibińskiego SUM w Katowicach, ul. Medyków 14, Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka Szpital nr 6 SUM w Katowicach, ul. Medyków 16, gwarantujących niezbędne zaplecze techniczne dla realizacji zaplanowanych zajęć.

Studia podyplomowe realizowane będą w trybie niestacjonarnym, w systemie weekendowym (sobotnio / niedzielny 1-2 razy w miesiącu) z podziałem na wykłady prowadzona w formie on- line bądź stacjonarnie oraz ćwiczenia prowadzone w formie stacjonarnej.

Studia trwają 2 semestry, obejmują łącznie **252** godz. dydaktycznych w tym:

- Liczba godzin zajęć teoretycznych (wykłady): **148**
- Liczba godzin zajęć praktycznych - ćwiczenia: **104**
- Łączna liczba punktów ECTS = **32**

Warunkiem ukończenia studiów jest zaliczenie zajęć przewidzianych programem studiów oraz zdanie egzaminu końcowego – pisemnego oraz opisu przypadku. Po zakończeniu słuchacz otrzymuje świadectwo ukończenia studiów podyplomowych.

1.5 Zasady rekrutacji:

Postępowanie kwalifikacyjne prowadzone będzie w oparciu o złożone przez kandydata na studia dokumenty określone w Regulaminie Studiów Podyplomowych, tj.

- kwestionariusz osobowy,
- kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych na kierunku (specjalności) Dietetyka lub na kierunku Lekarskim/Lekarsko-dentystycznym,
- oświadczenie o zapoznaniu się i akceptacji warunków odpłatności za studia podyplomowe prowadzone w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach;

1.6 Wymogi związane z ukończeniem studiów podyplomowych

1. Uzyskanie wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów podyplomowych – potwierdzone uzyskaniem zaliczenia wszystkich wymaganych przedmiotów.
2. Uzyskanie 32 pkt ECTS wymaganych do ukończenia studiów podyplomowych.
3. Obecność na poziomie min. 70% zajęć.
4. Uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu dyplomowego w formie pisemnej oraz opisu przypadku.

1.7 Zakładane efekty uczenia się

Symbol efektu uczenia się	Efekty uczenia się ¹	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 6 – 8 PRK ²
WIEDZA (zna i rozumie:)		
W01	Zna budowę anatomiczną układu nerwowego.	P6S_WG
W02	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu neonatologii i pediatrii.	P6S_WG
W03	Zna podstawy neurologii, w tym specyfikę neurologii dziecięcej.	P6S_WG
W04	Zna wpływ wrodzonych i nabytych dysfunkcji ośrodkowego układu nerwowego oraz chorób genetycznych na rozwój dziecka.	P6S_WG
W05	Zna mechanizmy i przyczyny zaburzeń połykania u dzieci i osób dorosłych.	P7U_W P7S_WG
W06	Zna etapy i uwarunkowania rozwoju neurosensorycznego dziecka.	P7U_W P8Z_WZ
W07	Zna zasady żywienia klinicznego, w tym żywienia dojelitowego i pozajelitowego w chorobach neurologicznych, zaburzeniach neurorozwojowych i psychicznych.	P7Z_WT P8Z_WZ
W08	Zna specyfikę trudności w odżywianiu i karmieniu osób z chorobami lub zaburzeniami układu nerwowego.	P7Z_WZ
W09	Zna mechanizmy działania poszczególnych grup leków oraz interakcje między lekami a składnikami żywności.	P7S_WK P7Z_WZ
W10	Zna podstawowe procesy regulacji neurohormonalnej i drogi ich działania w organizmie.	P6S_WG
W11	Zna możliwości zastosowania probiotykoterapii i żywności funkcjonalnej w chorobach neurologicznych i psychicznych.	P7Z_WO P8Z_WZ
W12	Zna możliwości zastosowania probiotykoterapii i żywności funkcjonalnej w chorobach neurologicznych.	P6S_WG
W13	Zna zaburzenia i jednostki chorobowe, w przebiegu których występują trudności z odżywianiem się.	P7U_W P7Z_WZ
W14	Zna wpływ żywienia naturalnego na programowanie metaboliczne we wczesnym okresie życia dziecka.	P7U_W P7Z_WZ
W15	Zna zasady żywienia zbiorowego oraz metody oceny stanu odżywienia pacjentów.	P7U_W P7U_K P7Z_KP
W16	Zna podstawowe narzędzia przesiewowe służące do oceny stanu odżywienia, ryzyka niedożywienia oraz funkcji poznawczych wpływających na stan odżywienia.	PRK7_WG
W17	Zna psychologiczne aspekty pracy z pacjentem i jego rodziną, w tym wpływ choroby na zachowania żywieniowe.	PRK7_WG
W18	Zna założenia podejścia ACT (Terapia Akceptacji i Zaangażowania) oraz zasad Porozumienia bez Przemocy w kontekście wsparcia dietoterapeutycznego.	PRK7_WG
W19	Zna metody pomiarów antropometrycznych i oceny składu ciała stosowane w praktyce dietetycznej.	PRK7U_W

W20	Zna aktualne normy i rekomendacje dotyczące wskaźników antropometrycznych dla różnych grup populacyjnych oraz ich zastosowanie w ocenie ryzyka zdrowotnego.	PRK7U_W
W21	Zna patofizjologię najczęstszych chorób neurologicznych u osób dorosłych i starszych oraz ich wpływ na sposób żywienia.	PRK7U_W
W22	Zna mechanizmy neurofizjologiczne związane z zaburzeniami łaknienia, połykania i funkcji poznawczych, istotne w planowaniu żywienia klinicznego.	PRK7U_W
W23	Zna podstawowe mechanizmy interakcji między lekami a składnikami diety.	PRK7U_W
W24	Zna wpływ żywności na farmakokinetykę i farmakodynamikę leków.	PRK7U_W
W25	Zna konsekwencje kliniczne interakcji lek-żywność w kontekście bezpieczeństwa terapii.	PRK7U_W
W26	Zna podstawowe grupy leków wpływających na układ nerwowy i hormonalny.	PRK7U_W
W27	Zna wpływ farmakoterapii na gospodarkę metaboliczną organizmu.	PRK7U_W
W28	Zna podstawy funkcjonowania układu hormonalnego oraz jego wpływ na metabolizm.	PRK7U_W
W29	Zna objawy i mechanizmy chorób endokrynologicznych wpływających na masę ciała i zachowania żywieniowe	PRK7U_W
UMIEJĘTNOŚCI (potrafi:)		
U01	Potrafi rozpoznać problemy z karmieniem u wcześniaków, noworodków i małych dzieci.	P7U_U
U02	Potrafi zdiagnozować zaburzenia połykania oraz opracować postępowanie żywieniowe w różnych dysfagiach.	P7S_UW

² Opis określa efekty uczenia się dla kwalifikacji cząstkowych uwzględniając charakterystyki drugiego stopnia PRK na poziomie 6,7 albo 8 PRK określone w przepisach wydanych na podstawie art.7 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U.2016. 64. z późn. zm.).

U03	Potrafi modyfikować czynniki środowiskowe determinujących rozwój psychomotoryczny u dzieci.	PTS_UW
U04	Potrafi określić stan odżywienia i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego.	P7Z_UO
U05	Potrafi dobrać preparat diety przemysłowej odpowiednio dla pacjenta.	P7Z_UO
U06	Potrafi na podstawie wywiadu z pacjentem oraz opiekunem zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne z uwzględnieniem jednostki chorobowej/zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, zażywanych leków, sytuacji rodzinnej.	P7S_UK
U07	Potrafi wykorzystać dietoterapię w tym diety alternatywne w chorobach neurologicznych, neurodegeneracyjnych oraz neurorozwojowych.	P7Z_UO
U08	Potrafi pomagać pacjentom z wykorzystaniem dietoterapii opartej o Evidence based medicine.	P8Z_UI
U09	Potrafi właściwie stosować/interpretować terminologię z zakresu neurologicznej oceny pacjenta i rozpoznaje wskazania do leczenia żywieniowego.	P6S_UK
U10	Potrafi zastosować wiedzę na temat procesów psychicznych mających znaczenie dla odżywiania się w planowaniu interwencji dietetycznych.	P6Z_UN
U11	Potrafi przeprowadzać zaawansowaną ocenę stanu odżywienia, w tym pomiary antropometryczne i analizę składu ciała.	PRK7_UW
U12	Potrafi projektować i wdrażać spersonalizowane interwencje żywieniowe dla pacjentów neurologicznych.	PRK7_UW
U13	Potrafi rozpoznawać i uwzględniać wpływ leków oraz ich interakcji z żywnością w planowaniu terapii żywieniowej.	PRK7_UW
U14	Potrafi interpretować wyniki badań diagnostycznych w kontekście planowania leczenia dietetycznego.	PRK7_UW
U15	Potrafi dobrać i zastosować odpowiednie narzędzia przesiewowe do oceny stanu odżywienia i procesów poznawczych	PRK7_UW
U16	Potrafi wykorzystać elementy dialogu empatycznego oraz ACT w kontakcie z pacjentem i jego opiekunem.	PRK7_UK
U17	Potrafi dobrać odpowiednią metodę oceny składu ciała i zinterpretować jej wyniki w celu zaplanowania indywidualnej interwencji dietetycznej.	PRK7U_U
U18	Potrafi rozpoznać symptomy neurologiczne wpływające na stan odżywienia i uwzględnić je w planie żywieniowym.	PRK7_UW
U19	Potrafi efektywnie współpracować z neurologiem oraz innymi członkami zespołu terapeutycznego w leczeniu pacjentów z zaburzeniami neurologicznymi.	PRK7_UK
U20	Potrafi identyfikować potencjalne interakcje między żywnością a przyjmowanymi lekami.	PRK7U_U
U21	Potrafi ocenić wpływ zaburzeń hormonalnych na stan zdrowia pacjenta.	PRK7_UW
U22	Potrafi analizować powiązania między strukturami mózgu a funkcjami poznawczymi i emocjonalnymi.	PRK7_UK
U23	Potrafi rozpoznać podstawowe objawy zaburzeń neurologicznych mających wpływ na odżywianie.	PRK7U_U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów do:)		

K01	Jest gotów do krytycznej oceny własnych kompetencji, uwzględniając postęp badań naukowych oraz potrzebę stałego dokształcania się.	P7S_KR
K02	Jest gotów do formułowania wniosków w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł oraz ich odpowiedzialnej interpretacji.	P7S_KK P8S_KK
K03	Jest gotów do otwartości na nowe idee i zmiany własnych poglądów w świetle dostępnych danych naukowych i argumentów merytorycznych.	P6Z_KW P7S_KR
K04	Jest gotów do współdziałania z przedstawicielami różnych dyscyplin naukowych w celu postawienia właściwej diagnozy.	P7Z_KP P7Z_KW
K05	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za swoje działania i zdrowia pacjenta.	P7S_KO
K06	Jest gotów do uwzględniania problemów związanych z karmieniem i żywieniem pacjentów z chorobami neurologicznymi oraz specyfiki karmienia w okresie niemowlęcym, w tym wyzwań związanych z karmieniem piersią, dietami eliminacyjnymi i rozwojem dziecka.	P6Z_KP P7S_KK
K07	Jest gotów współpracy z rodzicami i rodziną pacjenta.	P6Z_KP
K08	Jest gotów do samodzielnej oceny stanu odżywienia pacjenta oraz ryzyka niedożywienia oraz interwencji w zakresie leczenia żywieniowego dietami przemysłowymi.	P6Z_KP P7S_KK
K09	Jest gotów do ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy.	P7S_KR
K10	Jest gotów do kierowania się zasadami etyki zawodowej i odpowiedzialności za trafność oraz skutki udzielanych zaleceń dietetycznych.	P6S_KR P7S_KR

2. PLAN STUDIÓW

Wydział Nauk Medycznych w Katowicach
Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego W Katowicach
Studia podyplomowe – siatka godzin

kierunek:

NEURODIETETYKA

Wykłady: **148 h**

Moduł kliniczny: **88 h**

Moduł dietetyczno/psychologiczny: **60 h**

Ćwiczenia: **104 h**

Moduł kliniczny: **38 h**

Moduł dietetyczno/psychologiczny: **66 h**

RAZEM: 252 h

Wykłady

148 godziny 88 h (I sem) i 60 h (II sem)

Ćwiczenia:

104 godziny – 38 h (I sem) i 66 h (II sem)

Słuchacz uzyskuje za zajęcia dydaktyczne **32 pkt ECTS**,
gdzie 1 pkt ECTS = 25 godz. dydaktycznych

Tabela 1. Plan studiów

Lp	Nazwa modułu/przedmiotu kształcenia	Forma zajęć	Liczba godzin	Liczba godzin zajęć teoretycznych	Liczba godzin zajęć praktycznych	Punkty ECTS	Semestr w którym realizowany jest moduł/przedmiot	Efekty uczenia się	Sposób zaliczenia i metody weryfikacji efektów uczenia się[1]
I	MODUŁ KLINICZNY	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	126	88	38	20	I	W- wiedza	
								U – umiejętności	
								K-kompetencje	
1.	Anatomia czynnościowa układu nerwowego	Wykład (W)	6	6	0	1	I	W01, U22,U23, K08,K09	Zal.
2.	Neonatologia	Wykład (W)	4	4	0	1	I	W02,W04,U01,K01,K02,K03,K07,K10	Zal.
3.	Pediatria z elementami leczenia żywieniowego	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	8	5	3	1	I	W02,W04,U01,U04,U05,U13,K09,K10,K04	Zal.
4.	Podstawy neurologii dziecięcej z uwzględnieniem chorób rzadkich	Wykład (W)	6	6	0	1	I	W04,U09,U04,K01,K04,K07,K09	Zal.
5.	Elementy integracji sensorycznej	Wykład (W) Ćwiczenia (Ćw)	7	5	2	1	I	W01,W06,U02,K07,K09,K10	Zal.
6.	Leczenie żywieniowe w pediatrii	Wykład (W)	15	15	0	2	I	W07,U04,U09,U13,K10,K09,K02	Zal.
7.	Antropometria w dietetyce	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	8	4	4	1	I	W19,W20,U11,U17,U18,U19,K10,K09	Zal.
8.	Podstawy farmakologii i farmakokinetyki	Wykład (W)	3	3	0	1	I	W09, W26,W27,U15,K02,K09	Zal.
9.	Interakcje leków z żywnością	Wykład (W)	4	4	0	1	I	W09, W23,W24,W25,U21,K01,K02	Zal.
10.	Podstawy neurendokrynologii	Wykład (W)	6	6	0	2	I	W09,W10,W28,W29,U21,K01,K02	Zal.
11.	Neurologia osób dorosłych i w wieku senioralnym	Wykład (W)	8	8	0	2	I	W21,W22,U18,U19,K02,K07,K05	Zal.
12.	Identyfikacja problemów z połykaniem i odżywianiem u dzieci i dorosłych	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	18	10	8	2	I	W05, W07,W08,U01,U04,K06,K08,K07,K05	Zal.
13.	Leczenie żywieniowe osób dorosłych z zaburzeniami neurologicznymi	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	10	6	4	1	I	W08,W13,U04,U05,U12,U13,U09,K05,K07	Zal.
14.	Elementy psychologii wieku podeszłego i techniki pracy klinicznej z pacjentem	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	11	6	5	2	I	W12,W16,W17,W18,U10,U14,U16,K02,K07,K10	Zal.

15.	Seminarium dyplomowe	Ćwiczenia (Ćw)	12	0	12	1	I	W1-29, U1-23, K1-10	Zal.
PODSUMOWANIE MODUŁU KLINICZNEGO			126	88	38	20		Egzamin końcowy	Egz.

I	MODUŁ DIETETYCZNY/ PSYCHOLOGICZNY	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	126	60	66	12	II	W- wiedza	
								U – umiejętności	
								K-kompetencje	
1.	Żywienie dietetyczne w pediatrii	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	40	16	24	3	II	W07, W13, W14, W15, U01, U02, U04, U06, U07, U08, U09, U10, K05, K07, K09, K10	Zal.
2.	Zaburzenia karmienia i odżywiania wśród dzieci i młodzieży	Wykład (W)/	10	10	0	1	II	W05, W08, W12, W13, U04, U08, U10, K06	Zal.
3.	Żywność superfood w neurologii	Wykład (W)/	6	6	0	1	II	W11, K01, K02, K03, K09	Zal.
4.	Diety alternatywne w neurodietetyce	Wykład (W)	3	3	0	1	II	W07, U06, U07, U08, K05, K06, K09, K10	Zal.
5.	Zespoły żywieniowe w placówkach medycznych oraz ustawodawstwo	Wykład (W)	3	3	0	1	II	W15, U06, U09, K04, K05, K06, K10	Zal.
6.	Dietoterapia osób dorosłych i w wieku senioralnym	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	40	16	24	3	II	W07, W13, W15, U02, U04, U06, U07, U08, U10, K05, K07, K10	Zal.
7.	Neuropsychologia	Wykład (W)/	12	6	6	1	II	W12, U10, K04, K05, K07, K10	Zal.
8.	Seminarium dyplomowe	Ćwiczenia (Ćw)	12	0	12	1	II	W1-W15, U1-U10, K01-K10	Zal.
PODSUMOWANIE MODUŁU DIETETYCZNO/PSYCHOLOGICZNEGO			126	60	66	12		Egzamin końcowy	Egz.

3. SYLABUSY

3.1 MODUŁ KLINICZNY

Ad 1. Anatomia czynnościowa układu nerwowego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		Anatomia czynnościowa układu nerwowego	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	• zna budowę i fizjologię komórki nerwowej • zna budowę anatomiczną i topografię układu nerwowego: ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego • zna budowę, podział i funkcje poszczególnych części mózgowia • zna budowę i funkcje narządów zmysłów człowieka		
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi zlokalizować i opisać poszczególne części mózgowia człowieka • potrafi wykonywać badania podstawowych odruchów • potrafi wskazać objawy uszkodzeń poszczególnych struktur mózgowia • potrafi dokonać porównania układu nerwowego dziecka i osoby dorosłej • potrafi przeanalizować przypadki kliniczne		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• jest gotów do stałego dokształcania się, zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń • jest gotów do poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł • jest gotów do współdziałania z przedstawicielami różnych dyscyplin naukowych w celu postawienia właściwej diagnozy • jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za swoje działania		
Semestr, w którym moduł jest realizowany			
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online bądź stacjonarnie	
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość anatomii człowieka na poziomie szkoły średniej		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	6h wykłady		
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną • wykład problemowy • dyskusja • analiza przypadków klinicznych		

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach • zaliczenie w formie pytań testowych	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie w formie pytań testowych	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach • uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
Tematyka wykładów: 1. Budowa i funkcje tkanki nerwowej. Podział układu nerwowego (układ ośrodkowy i obwodowy; układ autonomiczny i somatyczny). Podział ontogenetyczny, topograficzny i kliniczny mózgowia. 2. Budowa, funkcje i podział kresomózgowia (kresomózgowie parzyste i nieparzyste). Budowa zewnętrzna kresomózgowia (powierzchnie, bieguny, szczeliny, bruzdy, półkule i płaty kresomózgowia). Budowa wewnętrzna kresomózgowia (położenie, podział i budowa istoty białej półkul, struktur kresomózgowia nieparzystego, płaszcza i jąder podstawnych). Węchomózgowie i układ limbiczny. 3. Budowa, funkcje i podział międzymózgowie (podział, lokalizacja poszczególnych struktur). Wzgórzomózgowie (budowa i funkcje wzgórza, jądra wzgórza; ciała kolankowate; budowa i funkcje szyszynki). Podwzgórze (budowa i funkcje; struktury wchodzące w skład podwzgórza; budowa i funkcje przysadki mózgowej; ośrodek głodu i sytości). 4. Budowa, funkcje i podział pnia mózgu: śródmózgowie (lokalizacja i budowa poszczególnych struktur śródmózgowia: konary mózgu, pokrywa śródmózgowia, wodociąg mózgu), most (położenie w mózgowiu, budowa zewnętrzna i wewnętrzna mostu), mózdzek (lokalizacja w obrębie mózgowia; budowa zewnętrzna mózdzku: robak, półkule, konary; budowa wewnętrzna mózdzku: kora, jądra mózdzku, istota biała; porównanie kory mózgu i kory mózdzku; podział filogenetyczno-czynnościowy mózdzku), rdzeniemózgowie (budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia przedłużonego, ośrodki nerwowe). 5. Budowa, funkcje i podział rdzenia kręgowego (lokalizacja, budowa zewnętrzna: neuromery, bruzdy, szczeliny, nerwy rdzeniowe, zgrubienia; budowa wewnętrzna: cechy charakterystyczne, położenie istoty białej i istoty szarej, sznury, słupy). Przekrój poziomy przez rdzeń kręgowy. Jądra nerwowe i drogi nerwowe występujące w rdzeniu kręgowym (lokalizacja, funkcja). 6. Budowa i funkcje obwodowego układu nerwowego. Nerwy czaszkowe (charakterystyka, podział i funkcje poszczególnych nerwów czaszkowych; położenie jąder poszczególnych nerwów czaszkowych w mózgowiu). Nerwy rdzeniowe (budowa: korzeń grzbietowy, korzeń brzuszny, zwój rdzeniowy, pień, gałęzie; funkcje nerwów rdzeniowych; sploty nerwowe). Układ nerwowy autonomiczny (budowa, podział i funkcje części współczulnej i przywspółczulnej).		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Gould D. J.: Neuroanatomia (BRS). Edra Urban & Partner Wrocław 2021 • Young P. H., Young P. A. Tolbert D. L.: Neuroanatomia kliniczna. Edra Urban & Partner Wrocław 2016 • Felten D. L., Shetty A. N.: Atlas neuroanatomii i neurofizjologii Nettera. Edra Urban & Partner Wrocław 2018 Wykaz literatury uzupełniającej: • Gołąb B.: Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014 • Aleksandrowicz R., Ciszek B., Krasucki K.: Anatomia człowieka. Repetytorium. Na podstawie Anatomii Człowieka A. Bochenka, M. Reichera. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2022 • Moryś J., Narkiewicz O.: Neuroanatomia czynnościowa i kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2023		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady)		6h

Praca własna studenta	19
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za modul	1

Ad 2. Neonatologia

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		NEONATOLOGIA	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- zna podstawy neonatologii - zna typy wad wrodzonych w obrębie twarzoczaszki - rozumie wpływ zaburzeń okresu adaptacji i podstawowych jednostek chorobowych w neonatologii na sprawność i funkcjonowanie aparatu mowy	
UMIEJĘTNOŚCI		- potrafi analizować i wnioskować na temat wpływu wrodzonych i nabytych patologii okresu adaptacyjnego na rozwój noworodka ze szczególnym uwzględnieniem funkcji oralnych, oddechowych i żywieniowych - potrafi wyjaśnić patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych patologiach okresu noworodkowego	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- jest gotów do ciągłego dokształcania się; - jest gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykłady	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		Wykłady 4h	
Stosowane metody dydaktyczne		- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów / metoda problemowa / analiza przypadków / dyskusja.	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach; • zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Wykłady: 1. Noworodek zdrowy - okres adaptacyjny, wczesne etapy rozwoju, rozpoznawanie nieprawidłowości 2. Noworodek urodzony przedwcześnie - specyfika, zagrożenia, postępowanie 3. Niedotlenienie okołoporodowe i encefalopatia noworodkowa - przyczyny, obraz, leczenie, rokowanie 4. Podstawowe jednostki chorobowe rozpoznawane u noworodka donoszonego i wcześniaka - rokowanie 5. Monitorowanie rozwoju noworodka i niemowlęcia. 6. Praca Poradni Patologii Noworodka. Koordynacja opieki nad noworodkiem i niemowlęciem.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: Kubicka K., Kawalec W. (red.), "Pediatria", PZWL Warszawa 2018 Dobrzańska A., Ryżko J. "Pediatria", Elsevier Urbana:Partner, Wrocław Gadzinowski J., Szymankiewicz M., Gulczyńska E. 2014- Podstawy Neonatologii - wydanie internetowe : .0g.ump.edu. Standardy Opieki Medycznej nad Noworodkiem w Polsce - zalecenia PTN, wyd. II i III, 2017; 2019, Warszawa Szczapa J. (red.), "Podstawy neonatologii", PZWL 2008		
Wykaz literatury uzupełniającej: Bręborowicz G., "Perinatologia" PZWL Zalecenia ERC w resuscytacji noworodka, www.erc.edu, www.prc.krakow.pl Piotrowski A. Niewydolność oddechowa noworodków, Kraków		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)		4
Praca własna studenta		21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 3. Pediatria z elementami leczenia żywieniowego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PEDIATRIA Z ELEMENTAMI LECZENIA ŻYWIENIOWEGO	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• zna podstawowy wiedzy z zakresu chorób neurologicznych, neurorozwojowych wśród grupy pediatrycznej • zna podstawowe objawy oraz postępowanie terapeutyczne chorób wieku dziecięcego w tym: mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, padaczki, • zna podstawowe badania mające znaczenie dla postępowania żywieniowego i dietoterapii	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi przeprowadzić wywiad lekarsko-żywniowy z dzieckiem i jego rodziną • potrafi określić stan odżywienia dziecka z wykorzystaniem siatek centylowych • potrafi interpretować wyniki podstawowych badań mających znaczenie dla postępowania żywieniowego i w dietoterapii • potrafi wyjaśnić patomechanizm chorób neurorozwojowych u dzieci	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• jest gotów uznać zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • jest gotów do ciągłego doksztalcania się • jest gotów do pracy w zespole wielospecjalistycznym • jest gotów do podjęcia współpracy z rodzicem	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykład, • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady i ćwiczenia w formie online bądź stacjonarnej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		Wykład 5 h Ćwiczenia 3 h	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Wykłady: 1. Rozwój dziecka 2. Wywiad lekarsko-żywnieniowy z dzieckiem i jego rodziną 3. Podstawowe badania diagnostyczne określające stan odżywienia dziecka 4. Choroby neurologiczne wieku dziecięcego – diagnostyka, leczenie, postępowanie 5. Choroby neurorozwojowe w grupie pediatrycznej - diagnostyka, leczenie, postępowanie Ćwiczenia: 1. Interpretacja podstawowych wyników badań 2. Praktyczne zastosowanie siatek centylowych 3. Rozszerzanie diety dziecka wg najnowszych standardów		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Pediatria. T. 1-2. Wanda Kawalec, Ryszard Grenda, Helena Ziółkowska, Warszawa, Wydawnictwo lekarskie PZWL, wydanie II zmienione i uaktualnione, 2018 2. Pediatria. Podręcznik do Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Państwowego Egzaminu Specjalistycznego. Anna Dobrzańska, Józef Ryżko [współautor] Maciej Kaczmarek i inni – wydanie 2, Wrocław, Elsevier Urban & Partner, 2014 3. Pediatria. Tom Lissauer, Graham Clayden, [współautor Aruna Abhyankar i inni; [red. wyd. Pol] Andrzej Milanowski – wydanie 5, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2019		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		8h
Praca własna studenta		17h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 4. Podstawy neurologii dziecięcej z uwzględnieniem chorób rzadkich

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PODSTAWY NEUROLOGII DZIECIĘCEJ Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB RZADKICH	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna podstawy neurologii dziecięcej; - zna podstawy genetyki i chorób rzadkich - zna wpływ wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka.	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi analizować wpływ wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka; - potrafi wyjaśnić patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych dysfunkcjach centralnego układu nerwowego i w chorobach genetycznych.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - jest gotów do ciągłego doksztalcania się - jest gotów do pracy w zespole wielospecjalistycznym - jest gotów do podjęcia współpracy z rodzicem	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykład 6 h,	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	B. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
Wykłady: 1. Rozwój psychoruchowy dziecka zdrowego 2. Autyzm dziecięcy. 3. Wybrane schorzenia neurologiczne: - mózgowe porażenie dziecięce - urazy - stany napadowe - stany zapalne - encefalopatie postępujące i niepostępujące (w tym upośledzenia umysłowe i choroby neurometaboliczne) - zespół nadpobudliwości psychoruchowej - dziecko hipotoniczne (w tym choroby nerwowo-mięśniowe)		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Czochańska J., red., 1990, <i>Neurologia dziecięca</i>, Warszawa. 2. Czochańska J., 1995, <i>Badanie i ocena neurorozwojowa niemowląt i małych dzieci</i>, wyd. Folium, Lublin. 3. Koehler B., Marszał E., Świetliński J. (red.), 2002, <i>Wybrane zagadnienia z pediatrii. Podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy</i>, Śląska Akademia Medyczna, Katowice.		
Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Gałkowski T., 1995, <i>Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym</i>, Warszawa. 2. Gałkowski T., Kossewska J., red., 2000, <i>Autyzm wyzwaniem naszych czasów</i>, Kraków. 3. Łosiowski Z., red., 1997, <i>Dziecko niepełnosprawne ruchowo</i>, Warszawa. 4. Michałowicz R., red., 1996, <i>Mózgowe porażenie dziecięce</i>, Warszawa. 5. Michałowicz P., Józwiak S., red., 2000, <i>Neurologia dziecięca</i>, Wrocław. 6. Milewska-Bobula B., red., 2001, <i>Cytomegalia</i>, Warszawa. 7. Piotrowski A., 1995, <i>Niewydolność oddechowa noworodków</i>, Kraków. 8. Pisula E., 1993, <i>Autyzm. Fakty, wątpliwości, opinie</i>, Warszawa. 9. Piszczek M., 2007, <i>Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa. 10. Sadowska L., red., 2004, <i>Neurologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami w rozwoju</i>, Wrocław.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	6	
Praca własna studenta	19	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25	
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 5. Elementy integracji sensorycznej

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ELEMENTY INTEGRACJI SENSORYCZNEJ	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna rozwój rozwoju neurosensoryczny dziecka, - zna podstawowe symptomy mogące świadczyć o problemach w procesach przetwarzania sensorycznego u dziecka, - zna klasyfikację diagnostyczną DC:0-3R- klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa, - zna podstawowe założenia oddziaływań terapeutycznych w świetle koncepcji SI (w tym te, które mogą być pomocne w warsztacie neurologopedy).	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi modyfikować czynniki środowiskowe determinujące rozwój psychomotoryczny, - potrafi określić, które niepokojące zachowania mogą mieć podłoże sensoryczne i wymagają szczegółowej diagnostyki pod tym właśnie kątem, - potrafi również zebrać wywiad z rodzicami w aspekcie ewentualnych problemów sensorycznych, - potrafi ocenić stan emocjonalny dziecka i w razie potrzeby pokierować do innych specjalistów	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - jest gotów do ciągłego dokształcania się - jest gotów do pracy w zespole wielospecjalistycznym - jest gotów do podjęcia współpracy z rodzicem - jest gotów do pomagania rodzicom w modyfikacji czynników środowiskowych determinujących rozwój psychomotoryczny	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykład 5 h Ćwiczenia 2 h	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	C. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Wykłady: 1. Rozwój procesów przetwarzania sensorycznego wg J.Ayers 2. Zmysły somatosensoryczne i ich znaczenie w rozwoju neurosensorycznym. 3. SPD (Sensory Processing Disorders) – zaburzenia przetwarzania sensorycznego 4. Podstawowe założenia oddziaływań terapeutycznych w świetle koncepcji SI 5. Prawdopodobne czynniki ryzyka SPD 6. Diagnostyka z użyciem Klasyfikacji diagnostycznej DC:0-3R (Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa) Ćwiczenia: 1. Zastosowanie metody (koncepcji) SI w pracy dietetyka.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Ayers J. ,2015, Dziecko a integracja sensoryczna, Gdańsk. 2. Kranowitz C. ,2011, Nie-zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego- diagnoza i postępowanie, Gdańsk. 3. Koomar J., Kranowitz C., Szklut S., Balzer-Martin L., HaberE., Sava D. ,2013, Integracja sensoryczna. Odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczycieli, Gdańsk. 4. Klasyfikacja diagnostyczna DC:0-3R, 2007, Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa, Warszawa. 5. Eliot L. ,2010, Co tam się dzieje? Jak rozwija się mózg i umysł w pierwszych pięciu latach życia, Poznań 6. Kazeł B., Wojciechowska J., red., 2017, Zmysły w komunikacji cz.2. Mowa i jej uwarunkowania, Gdańsk. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Brazelton T., Nugent K. ,2011, The Neonatal behavioral Assessment Scale, Londyn. 2. Matyja M., Gogola A. ,2010, Edukacja sensomotoryczna niemowląt, Katowice. 3. Kmita G. ,2013, Od zaciekania do zaangażowania. O rozwoju samoregulacji w interakcjach z rodzicami niemowląt urodzonych skrajnie wcześnie, przedwcześnie i o czasie, Warszawa. 4. Chrzan-Dętkoś M., 2012, Wcześniaki. Rozwój psychoruchowy w pierwszych latach życia, Gdańsk 5. Maas V. ,2007, Integracja sensoryczna a neuronauka- od narodzin do starości, Warszawa. 6. Standardy opieki ambulatoryjnej nad dzieckiem urodzonym przedwcześnie. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego i Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Warszawa 2018. 7. Fundacja Wcześniak, 2018, Niezbędnik rodzica wcześniaka, Warszawa.		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	7
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za modul	1

Ad 6. Leczenie żywieniowe w pediatrii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	LECZENIE ŻYWIENIOWE W PEDIATRII
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- zna zasady żywienia klinicznego, obejmującego żywienie dojelitowe i pozajelitowe z wykorzystaniem diet przemysłowych, w zapobieganiu i leczeniu niedożywienia dzieci - zna diety, kryteria, podziału i metody ich podaży w żywieniu dojelitowym u dzieci i młodzieży oraz zasady konstruowania roztworów dla dzieci z uwzględnieniem niedojrzałości i niewydolności przewodu pokarmowego - zna zasady monitorowania i dokumentacji leczenia żywieniowego w pediatrii - zna rolę dietetyka w zespole leczenia żywieniowego
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi określić ryzyko niedożywienia szpitalnego i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego - potrafi obsłużyć aparaturę do analizy składowych masy ciała i posłużyć się przyrządami do pomiarów antropometrycznych, - potrafi dobrać preparat diety przemysłowej odpowiednio dla pacjenta - potrafi obliczyć zapotrzebowanie na poszczególne składniki odżywcze w dojelitowym i pozajelitowym leczeniu żywieniowym - potrafi ustalić wskazania do wspomagania i/lub/ leczenia żywieniowego z wykorzystaniem dostępnych w Polsce diet przemysłowych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów do samodzielnej oceny stanu odżywienia pacjenta oraz ryzyka niedożywienia oraz interwencji w zakresie leczenia żywieniowego dietami przemysłowymi, - jest gotów do pracy w zespole leczenia żywieniowego - jest gotów do ciągłego dokształcania się - jest gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów - jest gotów do podjęcia pracy w zespole wielospecjalistycznym - jest gotów współpracy z rodzicem - jest gotów do czerpania z wiedzy i doświadczeń rodzica
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr

Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykłady 15 h	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	D. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Wykłady: - Podstawowe pojęcia związane z leczeniem żywieniowym. - Standardy leczenia żywieniowego w pediatrii. - Rola zespołu leczenia żywieniowego. - Wybór metody leczenia żywieniowego (dojelitowego i pozajelitowego) – algorytm postępowania (wskazania i p/wskazania) - Problemy z odżywianiem u noworodków i niemowląt - Leczenie żywieniowe noworodków. - Leczenie żywieniowe w wybranych jednostkach chorobowych - Postępowanie w refeeding syndrome – opis przypadku - Dokumentacja żywieniowa wymagana przez NFZ – praktyczne wypełnianie formularzy na podstawie przykładowych pacjentów - Zespoły żywieniowe w szpitalach		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Szajewska H, Horvath A (red). Żywność i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży, Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków, 1. 2017 - Książek J (red.) Standardy Leczenia Żywieniowego w Pediatrii 2013, wyd. PZWL, Warszawa 2021 Wykaz literatury uzupełniającej: Standardy ESPGHAN/ESPEN/ESPR/CSPEN Aktualne przepisy prawne, dokumentacja NFZ.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)	15
Praca własna studenta	35
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	50
Punkty ECTS za moduł	2

Ad 7. Antropometria w dietetyce

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ANTROPOMETRIA W DIETETYCE	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna i wybiera najbardziej przydatne metody antropometryczne użyteczne w badaniach rozwoju dzieci i młodzieży oraz stanu ich odżywienia - zna i wybiera najbardziej przydatne metody antropometryczne użyteczne do oceny stanu odżywienia osoby dorosłej - zna podstawy anatomii - zna narzędzia do pomiaru stanu odżywienia dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi prawidłowo przeprowadzić pomiary antropometryczne dzieci i młodzieży - potrafi prawidłowo przeprowadzić pomiary antropometryczne osoby dorosłej - potrafi dokonać wyboru metody oceny rozwoju oraz stanu odżywienia u dzieci i młodzieży - potrafi interpretować uzyskane wyniki oraz formułować wnioski.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów do uznania zróżnicowania biologicznego dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych - jest gotów uwzględnić zaawansowanie rozwojowe w leczeniu żywieniowym - jest gotów uznać zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - jest gotów do ciągłego dokształcania się - jest gotów do pracy w zespole wielospecjalistycznym - jest gotów do podjęcia współpracy z rodzicem lub opiekunem osoby dorosłej	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - Wykład - Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnie ćwiczenia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykład 4h Ćwiczenia 4h	

Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, ćwiczenia, projekt	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	Obserwacja pracy studenta na zajęciach, aktywność na zajęciach, ocena wykonanego projektu	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
- Przyrządy antropometryczne. Błędy pomiarowe - Pomiary ciała (somatometria), technika wykonywania pomiarów, punkty pomiarowe, wskaźniki, różnice płciowe - Wykorzystanie długości segmentów ciała do oceny wysokości ciała u dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami ruchowymi - Standardy WHO wzrastania i rozwoju dzieci - Metody oceny wieku biologicznego, krzywe rozwojowe, skok pokwitaniowy - Ocena stopnia odżywienia dzieci i młodzieży – MUAC, MUAMC, MUAMA, MUAA, MUAFA - Budowa i skład ciała osób dorosłych – BIA - Pomiary antropometryczne osób dorosłych - BIA		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Malinowski A., Bożiłow W. Podstawy antropometrii, metody, techniki, normy. PWN Warszawa 1997 - Bell, K.L., Davies, P.S.W., Boyd, R.N., Stevenson, R.D. (2012). Use of Segmental Lengths for the Assessment of Growth in Children with Cerebral Palsy. In: Preedy, V. (eds) Handbook of Anthropometry. Springer, New York, NY. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1788-1_78 - Physical status: the use of and interpretation of anthropometry, report of a WHO expert committee. 1995. WHO technical report series; 854; https://www.who.int/publications/i/item/9241208546 Wykaz literatury uzupełniającej: - Samson-Fang, L., Bell, K. Assessment of growth and nutrition in children with cerebral palsy. Eur J Clin Nutr 67 (Suppl 2), S5–S8 (2013). https://doi.org/10.1038/ejcn.2013.223 - Ruiz Brunner, M., Cuestas, E., Heinen, F. et al. Growth in infants, children and adolescents with unilateral and bilateral cerebral palsy. Sci Rep 12, 1879 (2022). https://doi.org/10.1038/s41598-022-05267-y - Lamounier, J. A., Martelletto, N. M., Calixto, C. A., de Andrade, M. R., & Tibúrcio, J. D. (2020). Stature estimate of children with cerebral palsy through segmental measures: A systematic review. Revista Paulista de Pediatria. Sao Paulo Pediatric Society. https://doi.org/10.1590/1984-0462/2020/38/2018185		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)		8

Praca własna studenta	17
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 8. Podstawy farmakologii i farmakokinetyki

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PODSTAWY FARMAKOLOGII, FARMAKOKINETYKI	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna i rozumie mechanizmy działania poszczególnych grup leków - zna wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania leków, działania niepożądane i toksyczne oraz interakcje między lekami	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi wyjaśnić zasady stosowania poszczególnych grup leków u różnych grup społecznych - potrafi przewidzieć skutki stosowania poszczególnych grup leków - potrafi interpretować zjawiska i procesy z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki - krytycznie analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z wielu źródeł, w tym ze źródeł elektronicznych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań - jest gotów do stałego dokształcania się - jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania	
Semestr, w którym moduł jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość biologii komórki, biochemii i fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	Wykłady 3h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład z prezentacją multimedialną - wykład problemowy - dyskusja	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na wykładach - kolokwium zaliczeniowe w formie pytań testowych	

Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	B. Forma zaliczenia: • zaliczenie	C. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Tematyka wykładów: 1. Pochodzenie i powstawanie leków. Klasyfikacja i nazewnictwo leków. Podstawowe zagadnienia związane z działaniem leków. 2. Podstawy farmakokinetiki. Nośniki leków. Wchłanianie leków z różnych dróg podania. Dystrybucja leków w organizmie. Biotransformacja leków. Eliminacja leków. Molekularne mechanizmy działania leków. Receptory leków. Czynniki wpływające na działanie leków. Tolerancja i uzależnienie od leków. Działania niepożądane i toksyczne. Odmienności stosowania leków u dzieci i osób starszych. 3. Farmakologia obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego (leki wpływające na przewodnictwo cholinergiczne i adrenergiczne, leki stosowane w leczeniu bólu, leki znieczulające ogólnie i miejscowo, leki p/psychotyczne, p/depresyjne, p/padaczkowe, leki stosowane w chorobach neurodegeneracyjnych, leki uspokajające i nasenne, p/lękowe).		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H., Schfar-Korting M.: Kompendium farmakologii i toksykologii. MedPharm Polska Wrocław 2008 • Rang H. P., Dale J. M., Ritter M. M.: Farmakologia kliniczna. Czelej Lublin 2001 • Korbut R.: Farmakologia. PZWL Warszawa 2017 • Podlewski J.K., Chwalibogowska-Podlowska A.: Leki współczesnej terapii. T. 1-2. Medical Tribune Polska Warszawa 2010 • Buczek W., Danysz A.: Farmakologia i farmakoterapia. Erda Urban & Partner Wrocław 2016 Wykaz literatury uzupełniającej: • Byrtus H., Chłoń-Rzepa G., Gorczyca M., Kulig K., Łucka-Sobstel B.: Chemia leków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2008 • Neal M. J.: Farmakologia w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2000 • Hermann T.: Farmakokinetyka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2002 • Janiec W.: Farmakodynamika. T. 1-2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2008		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	3	
Praca własna studenta	22	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 9. Interakcje leków z żywnością

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	INTERAKCJE LEKÓW Z ŻYWNOSCIĄ	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna i rozumie mechanizmy działania poszczególnych grup leków oraz wskazania i przeciwwskazania do ich stosowania - zna i rozumie mechanizmy interakcji lek - pożywienie i lek - suplementy diety - zna i rozumie mechanizmy leżące u podstaw zaburzonego stanu odżywienia podczas farmakoterapii	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi wyjaśnić zasady stosowania poszczególnych grup leków w trakcie prowadzonej dietoterapii - potrafi przewidzieć skutki stosowania poszczególnych grup leków w połączeniu z żywnością - potrafi ocenić ryzyko wystąpienia zaburzeń stanu odżywienia podczas farmakoterapii - krytycznie analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z wielu źródeł, w tym ze źródeł elektronicznych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań - jest gotów do stałego doksztalcania się - jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania	
Semestr, w którym moduł jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość biochemii, chemii żywności, fizjologii i biologii żywienia człowieka na poziomie szkoły średniej	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i	Wykład 4 h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład z prezentacją multimedialną - wykład problemowy - dyskusja	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na wykładach • kolokwium zaliczeniowe w formie pytań testowych	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Wykłady:: 1. Interakcje leków ze składnikami pożywienia. Rodzaje interakcji. Interakcje farmakokinetyczne na poziomie wchłaniania i dystrybucji oraz metabolizmu i wydalania. Genetyczne uwarunkowania różnic w występowaniu interakcji leków ze składnikami pożywienia. 2. Wpływ nieprawidłowego stanu odżywienia na ryzyko występowania interakcji. Wpływ interakcji na skuteczność terapii. Interakcje pożywienia z lekami stosowanymi w wybranych jednostkach chorobowych. 3. Wpływ leków na stan odżywienia chorego. Leki modulujące apetyt. Wpływ leków na przemiany składników pożywienia w organizmie. Interakcje lek - alkohol. Wpływ jednorazowego i przewlekłego przyjmowania alkoholu na metabolizm leków.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Zachwieja Z.: Interakcje leków z żywieniem. Medpharm Polska Wrocław 2016. • Jarosz M., Dzieniszewski J.: Uważaj co jesz, gdy zażywasz leki. Interakcje pomiędzy żywnością, suplementami diety a lekami. PZWL Warszawa 2020. • Obrzut M.: Interakcje leków z żywnością. PZWL Warszawa 2023. • Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H., Schfar-Korting M.: Kompendium farmakologii i toksykologii. MedPharm Polska Wrocław 2008 Wykaz literatury uzupełniającej: • Rang H. P., Dale J. M., Ritter M. M.: Farmakologia kliniczna. Czelej Lublin 2001 • Korbut R.: Farmakologia. PZWL Warszawa 2017 • Podlewski J.K., Chwalibogowska-Podlowska A.: Leki współczesnej terapii. T. 1-2. Medical Tribune Polska Warszawa 2010 • Buczek W., Danysz A.: Farmakologia i farmakoterapia. Erda Urban & Partner Wrocław 2016		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)		4
Praca własna studenta		21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 10. Podstawy neuroendokrynologii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PODSTAWY NEUROENDOKRYNOLOGII	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• zna podstawowe zjawiska z zakresu regulacji neurohormonalnej i dróg ich oddziaływania • objaśnia molekularne mechanizmy funkcjonowania komórek neuroendokrynowych oraz mechanizmy sygnalizacji neurohormonalnej • zna funkcjonalne powiązania pomiędzy układem nerwowym a układem endokrynnym • rozumie rolę neurohormonów i skutki ich działania	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi wyjaśnić rolę neurohormonów w regulacji homeostazy ustroju na wybranych przykładach • potrafi interpretować zjawiska i procesy neuroendokrynne na podstawie badań doświadczalnych • krytycznie analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z wielu źródeł, w tym ze źródeł elektronicznych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań • jest gotów do stałego dokształcania się • jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł • jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia • jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania	
Semestr, w którym moduł jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe		Znajomość fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej.	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i		Wykład 6h	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład z prezentacją multimedialną • wykład problemowy • dyskusja	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na wykładach • kolokwium zaliczeniowe w formie pytań testowych	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Tematyka wykładów: 1. Drogi regulacji endo-, para-, i autokrynowej. Klasyfikacja, struktura i funkcja hormonów oraz neurohormonów, ich biosynteza i kontrola wydzielania. Molekularne podstawy działania hormonów białkowych i steroidowych (działanie genomowe i pozagenomowe hormonów steroidowych). Budowa i funkcja receptorów. Drogi przenoszenia sygnału w komórce. 2. Centralny poziom regulacji hormonalnej. Oś hormonalna podwzgórze-przysadka mózgowa-gruczoł dokrewny. Dodatnie i ujemne sprzężenia zwrotne. 3. Oś podwzgórze-przysadka mózgowa – kora nadnerczy. Regulacja hormonalna i neurohormonalna odpowiedzi na stres. Stres a funkcje mózgowia. Neuroendokrynologia zachowań agresywnych. 4. Ośrodek głodu i sytości. Neurohormonalna regulacja pobierania pokarmu i homeostazy energetycznej organizmu. Układ oreksygeniczny i anoreksygeniczny. Neurohormonalna regulacja metabolizmu. Oś mózg – tkanka tłuszczowa. Ośrodek pragnienia. Neurohormonalna regulacja pobierania wody i elektrolitów. 5. Układ neuroendokrynnny a rytmika okołodobowa. Aktywność szyszynki i melatoniny. Fizjologia snu. 6. Hormonalna kontrola rozwoju i funkcjonowania mózgu. Zaburzenia funkcjonowania układu neuroendokrynowego.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Lewiński A. (red.): Endokrynologia ogólna i kliniczna Greenspana. Tom I i II. Czelej Lublin 2011 • Brook Ch., Marshall N.: Podstawy endokrynologii. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2000 • Fink G., Pfaff D. W., Levine J. E.: Handbook of neuroendocrinology. Academic Press London 2012		
Wykaz literatury uzupełniającej: • Lovejoy D. A.: Neuroendocrinology. An integrated approach. John Wiley & Sons Ltd. West Sussex 2005 • Artykuły naukowe z zakresu neuroendokrynologii dostępne w internecie		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)		6
Praca własna studenta		44
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		50
Punkty ECTS za moduł		2

Ad 11. Neurologia osób dorosłych i w wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		NEUROLOGIA OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• zna podstawy neurologii w chorobach nerwowo-mięśniowych • zna podstawy neurologii w zakresie objawów i przebiegu SLA • zna podstawy neurologii w zakresie schorzeń OUN przebiegających z zaburzeniami pamięci • zna podstawy neurologii w zakresie choroby Parkinsona i parkinsonizmów • zna podstawy neurologii w zakresie innych chorób obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego, które wpływają na stan odżywienia pacjenta i jego możliwości odżywiania się • zna możliwości leczenia chorób nerwowo-mięśniowych • zna możliwości metod leczenia chorób neurologicznych	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi interpretować podstawowe objawy neurologiczne • potrafi interpretować objawy i przebieg SLA • potrafi interpretować objawy i przebieg zespołów demencyjnych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań • jest gotów do stałego dokształcania się • jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł • jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia • jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		8 h wykład	

Stosowane metody dydaktyczne	wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	D. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: obecność i aktywny udział w zajęciach;
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Choroby nerwowo-mięśniowe - SLA – etiologia, objawy i możliwości terapii. - Choroba Parkinsona i parkinsonizmy. Skale oceny choroby Parkinsona – UPDRS, skala HY - Choroby neurozwyrodnieniowe przebiegające z otępieniem (choroba Alzheimera i inne otępienia). - Choroby naczyniowe OUN - Stwardnienie rozsiane – etiologia, objawy, możliwości leczenia - Wybrane case study w neurologii		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Kozubski W, Liberski P.: Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Tom 1–2, PZWL 2023 (red). Podemski R – Neurologia – kompendium. 2004, Urban & Partner Wykaz literatury uzupełniającej: artykuły podawane przez prowadzącego zgodnie z tematyką zajęć		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		8
Praca własna studenta		42
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		50
Punkty ECTS za moduł		2

Ad 12. Identyfikacja problemów z połykaniem i odżywianiem u dzieci i dorosłych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	IDENITYFIKACJA PROBLEMÓW Z POŁYKANIEM I ODŻYWIANIEM U DZIECI I DOROSŁYCH
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- zna anatomię i fizjologię aktu połykania u dzieci i dorosłych. - zna najczęstsze przyczyny i objawy dysfagii w różnych grupach wiekowych. - rozumie mechanizmy zaburzeń połykania w chorobach neurologicznych (SLA, miastenia, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera). - zna metody oceny i diagnozy trudności w połykaniu oraz techniki obserwacji. - zna zasady metod pracy stosowanych w dysfagii i niedożywieniu wtórnym do zaburzeń neurologicznych - rozumie wpływ zaburzeń połykania na jakość życia pacjentów i ich rodzin - zna standardy wdrażania konsystencji pokarmów i płynów w oparciu o wytyczne IDDSI
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi zidentyfikować objawy trudności z połykaniem u dzieci i dorosłych. - potrafi przeprowadzić podstawową ocenę funkcji ssania i połykania. - potrafi zaproponować odpowiednią metody pracy dostosowane do pacjenta z dysfagią i zaburzeniami odżywiania. - potrafi analizować przypadki kliniczne i wyciągać wnioski dotyczące planu żywienia. - potrafi komunikować się z pacjentem i zespołem terapeutycznym w zakresie opieki nad osobami z zaburzeniami połykania. - potrafi w sposób empatyczny podejść do pacjentów z trudnościami w połykaniu - potrafi przeprowadzić test grawitacyjny i dobrać odpowiednią konsystencję pokarmów i płynów w oparciu o wytyczne IDDSI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów do podjęcia interdyscyplinarnej współpracy w diagnozowaniu i leczeniu dysfagii. - jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań - jest gotów do stałego dokształcania się - jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr

Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - Wykłady - Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: ćwiczenia wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykład 10 h Ćwiczenia 8 h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Wykłady: - Wprowadzenie do dysfagii – klasyfikacja, epidemiologia, znaczenie kliniczne. - Anatomia i fizjologia połykania u dzieci i dorosłych. - Trudności ze ssaniem i połykaniem u niemowląt i dzieci – etiologia, objawy, diagnostyka. - Zaburzenia połykania u młodzieży i dorosłych – przyczyny funkcjonalne i organiczne. - Dysfagia w przebiegu SLA i miastenii – obraz kliniczny, postępowanie. - Zaburzenia połykania w chorobie Parkinsona i Alzheimera – obraz kliniczny, postępowanie. - Diagnostyka dysfagii – badania przesiewowe, instrumentalne, obserwacja kliniczna. - Konsekwencje niedożywienia w przebiegu zaburzeń połykania. - Zalecenia w zaburzeniach połykania – konsystencje, modyfikacje, produkty specjalne. - Interdyscyplinarne podejście do opieki nad pacjentem z dysfagią – rola dietetyka, logopedy, neurologa		

Cwiczenia:

1. Ocena funkcji ssania i połykania u dzieci – analiza nagrań wideo, karty obserwacji.
2. Wytyczne CnoL dotyczące karmienia naturalnego, trudności w karmieniu noworodków i niemowląt
3. Rozpoznawanie objawów dysfagii u dorosłych – ćwiczenia praktyczne na podstawie przypadków klinicznych.
4. Testy grawitacyjne, wytyczne IDDSI
5. Tworzenie indywidualnego planu żywieniowego dla pacjenta z chorobą neurologiczną i zaburzeniami połykania.
6. Praca zespołowa – omawianie strategii terapeutycznych

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

Wykaz literatury obowiązkowej:

- Sobotka L. (red) : *Podstawy żywienia klinicznego*. Scientifica, Kraków 2013.
- Otapowicz, D. (2012). *Zaburzenia połykania u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym*. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, 1(26), 9–20
- Pluta-Wojciechowska, D. (2015). *Dysfagia i dysfonia w rozszczepie podniebienia – doniesienia z praktyki*. Forum Logopedy, 1–2, 5–6.
- Dylczyk-Sommer, A. (2020). *Dysfagia. Część I: zagadnienia ogólne*. Anestezjologia Intensywna Terapia, 52(3), 229–235.
- Włodarek, D., Kozłowska, L., Głąbska, D. (2014). *Dietoterapia*. PZWL..
- Obrębowski, A. (red.). (2012). *Wprowadzenie do neurologopedii*. Termedia.
- Burgos, R., Bretón, I., Cereda, E., Desport, J.C., Dziewas, R., Genton, L., Gomes, F., Jésus, P., Leischker, A., Muscaritoli, M., Poullia, K.A., Preiser, J.C., Van der Marck, M., Wirth, R., Singer, P., Bischoff, S.C. (2018). Clinical Nutrition, 37(1), 354–396. *ESPEN guideline clinical nutrition in neurology*

- A., Kimber-Dziwisz, L., Ryglewicz, D., Sarzyńska-Długosz, I., Sienkiewicz-Jarosz, I., Sobów, T. i Sławek, J. (2017). *Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część I. Zasady ustalania wskazań do leczenia żywieniowego*. Polski Przegląd Neurologiczny, 13(3), 105-119.
- Karbowniczek, A., Sienkiewicz-Jarosz, H., Czernuszenko, A., Kłęk, S., Sobów, T. i Sławek, J. (2018). *Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona*. Polski Przegląd Neurologiczny, 14(3), 117-130.
- Sobów, T., Karbowniczek, A., Kłęk, S., Barcikowska-Kotowicz, M., Gabryelewicz, T., Barczak, A. i Sławek, J. (2018). *Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część III. Rola żywienia w chorobie Alzheimer*. Polski Przegląd Neurologiczny, 14(4), 189-193.
- Pod red. Polskie Towarzystwo Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu *Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego*. Scientifica, Kraków 2014.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Artykuły dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego.
Materiały z konferencji i strony internetowej CNOL

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
--	--------------------------

Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)	18
Praca własna studenta	32
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	50
Punkty ECTS za moduł	2

Ad 13. Leczenie żywieniowe osób dorosłych z zaburzeniami neurologicznymi

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	LECZENIE ŻYWIENIOWE OSÓB DOROSŁYCH Z ZABURZENIAMI NEUROLOGICZNYMI
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- zna aktualne definicje i klasyfikacje niedożywienia, w tym kryteria GLIM. - zna metody oceny stanu odżywienia dorosłych, w tym skale MNA, NRS-2002, SGA. - zna objawy i konsekwencje kliniczne niedożywienia oraz zespołu ponownego odżywienia (refeeding syndrome). - zna zasady leczenia żywieniowego: doustnego, dojelitowego i pozajelitowego. - zna charakterystykę i zastosowanie diet medycznych oraz preparatów żywienia klinicznego. - rozumie znaczenie wczesnej identyfikacji niedożywienia w zapobieganiu powikłaniom klinicznym
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi przeprowadzić ocenę stanu odżywienia pacjenta dorosłego z wykorzystaniem narzędzi przesiewowych (NRS-2002, SGA, MNA). - potrafi rozpoznać objawy niedożywienia i ryzyka zespołu ponownego odżywienia (refeeding syndrome). - potrafi dobrać właściwą drogę podaży żywienia (doustną, dojelitową, pozajelitową) w zależności od stanu klinicznego pacjenta. - potrafi zaplanować terapię żywieniową z użyciem diet przemysłowych i/lub preparatów specjalnego przeznaczenia żywieniowego. - potrafi monitorować skuteczność i bezpieczeństwo interwencji żywieniowej - potrafi przestrzegać zasad etycznych w planowaniu i prowadzeniu interwencji żywieniowych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań - jest gotów do stałego dokształcania się - jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania

Semestr, w którym modul*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	B. Forma zajęć: - Wykłady - Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: ćwiczenia i wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykład 6 h Ćwiczenia 4 h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		

Wykłady:

1. Definicje i klasyfikacja niedożywienia – GLIM, typy i objawy.
2. Narzędzia oceny stanu odżywienia – NRS-2002, MNA, SGA.
3. Zespół ponownego odżywienia – patofizjologia, zapobieganie i leczenie.
4. Drogi podaży żywienia – zgłębnik, PEG, PEJ, dostęp dożylny.
5. Dieta przemysłowa i preparaty specjalistyczne – rodzaje, zastosowanie, monitorowanie.
6. Standardy ESPEN i POLSPEN dotyczące leczenia żywieniowego dorosłych

Ćwiczenia:

1. Analiza przypadków klinicznych: ocena stanu odżywienia i rozpoznanie niedożywienia.
2. Planowanie leczenia żywieniowego – wybór drogi podania, rodzaj diety, obliczenia energetyczne.

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

Wykaz literatury obowiązkowej:

- ESPEN guideline clinical nutrition in neurology. Clinical Nutrition, 37(1), 354–396.
- Keller, U. et al. (2019). GLIM criteria for the diagnosis of malnutrition – A consensus report. Clinical Nutrition.
- A., Kimber-Dziwisz, L., Ryglewicz, D., Sarzyńska-Długosz, I., Sienkiewicz-Jarosz, I., Sobów, T. i Sławek, J. (2017). Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część I. Zasady ustalania wskazań do leczenia żywieniowego. Polski Przegląd Neurologiczny, 13(3), 105-119.
- POLSPEN Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego. Scientifica, Kraków 2014.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Artykuły dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)	10
Praca własna studenta	15
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 14. Elementy psychologii wieku podeszłego i techniki pracy klinicznej z pacjentem

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ELEMENTY PSYCHOLOGII WIEKU PODESZŁEGO I TECHNIKI PRACY KLINICZNEJ Z PACJENTEM
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- zna definicję i etapy starości według WHO oraz psychologiczne aspekty starzenia. - zna najczęstsze zaburzenia funkcji poznawczych u osób starszych oraz ich wpływ na odżywianie. - zna wpływ depresji na zachowania żywieniowe i stan odżywienia seniorów. - zna wybrane narzędzia przesiewowej oceny funkcji poznawczych możliwe do stosowania przez dietetyka. - zna podstawy dialogu motywującego i komunikacji bez przemocy w pracy z pacjentem starszym - rozumie znaczenie indywidualnego podejścia do pacjenta dorosłego i w wieku senioralnym - rozumie ograniczenia i granice kompetencji dietetyka w ocenie funkcji poznawczych
UMIĘTNOŚCI	- potrafi rozpoznać objawy problemów poznawczych i depresyjnych wpływających na odżywianie. - potrafi zastosować proste narzędzia przesiewowe oceny funkcji poznawczych (np. MMSE, test zegara). - potrafi zaplanować podejście dietoterapeutyczne z uwzględnieniem ograniczeń poznawczych pacjenta. - potrafi prowadzić rozmowę motywującą z pacjentem w wieku podeszłym. - potrafi zastosować zasady komunikacji bez przemocy w kontakcie z pacjentem i jego rodziną. - potrafi zastosować zasady komunikacji ACT i podstaw CBT w kontakcie z pacjentem i rodziną lub opiekunami - potrafi przyjąć postawę empatyczną i gotowość do pracy z osobami w wieku podeszłym - potrafi dostosować język i komunikację do możliwości poznawczych pacjenta
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań - jest gotów do stałego dokształcania się - jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania

Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	Forma zajęć: - Wykłady - Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: ćwiczenia i wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykład 6 h Ćwiczenia 5 h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia:	B. Warunki zaliczenia:
	zaliczenie	- obecność i aktywny udział w zajęciach - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		

Wykłady:

1. Definicja i etapy starości wg WHO. Psychologiczne aspekty procesu starzenia się.
2. Zaburzenia funkcji poznawczych i ich wpływ na zachowania żywieniowe osób starszych.
3. Depresja w wieku podeszłym – objawy, wpływ na apetyt i stan odżywienia.
4. Skale przesiewowej oceny funkcji poznawczych – MMSE, TRZ – możliwości stosowania przez dietetyka.
5. Dialog motywujący – podstawy teoretyczne i zastosowanie w pracy z pacjentem starszym.
6. Komunikacja bez przemocy (NVC) w relacji z pacjentem w wieku podeszłym i jego rodziną

Ćwiczenia:

1. Analiza przypadków pacjentów starszych z problemami poznawczymi i depresją – podejście dietetyczne
2. Ćwiczenia z zastosowania wybranych skal przesiewowych funkcji poznawczych – MMSE, TRZ.
3. Symulacje rozmów motywujących z pacjentem starszym.
4. Ćwiczenia z komunikacji bez przemocy – praca z narracją pacjenta i opiekuna.

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

Wykaz literatury obowiązkowej:

- Pąchalska, M. (2014). Neuropsychologia kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Puchalska, E. (2013). Psychologia starzenia się i starości. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Miller, W.R., Rollnick, S. (2013). Dialog motywujący. GWP.
- Rosenberg, M.B. (2018). Porozumienie bez przemocy. Co się kryje za słowami. Media Rodzina.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Bidzan, M. i Bidzan, L. (2020). Masa ciała a zaburzenia czynności poznawczych. *Neuropsychiatria i Neuropsychologia*, 15(1-2), 51-59.
2. Ciszewska-Czarnecka, K. i Kłoszewska, I. (2016). Zmiany nawyków żywieniowych u osób z chorobą Alzheimera. *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 25(1), 22-31.
3. Fiszer, U. (2009). Zaburzenia autonomiczne w chorobie Parkinsona. *Aktualności Neurologiczne*, 9(3), 159-163.
4. Jodzio, K. (2012). *Dysfunkcje wykonawcze w praktyce neurologicznej*. Polski Przegląd Neurologiczny, 8(2), 57-65
5. Ogden, J. (2011). *Psychologia odżywiania się. Od zdrowych do zaburzonych zachowań żywieniowych*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
6. Lewicka, T. (2019). Dysfagia w chorobach przewlekłych i postępujących. *Forum Logopedy*, 30, 11-16.
7. Lewicka, T. i Krzystanek, E. (2017). Dysfagia po udarach mózgu – wskazówki diagnostyczne i terapeutyczne. *Aktualności Neurologiczne*, 17(4), 208-212.
8. Magierski, R., Antczak-Domagała, K. i Sobów, T. (2014). Dieta jako czynnik protekcyjny otępienia. *Aktualności neurologiczne*, 14(3), 167-174.
9. McNally, R. (1994). Choking phobia: a review of the literature. *Comprehensive Psychiatry*, 35(1), 83-89
10. Potulska-Chromik, A., (2008). Zaburzenia czynności układu wegetatywnego w chorobach układu pozapiramidowego. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 4(2), 65-70.
11. Rosengren, D., B. i Andruszko, R. (2021). *Rozwijanie umiejętności w dialogu motywującym*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
12. Szepietowska, E. M. i Daniluk, B. (red.) (2018). *Rehabilitacja neuropsychologiczna. Ujęcie holistyczne*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Artykuły dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w	Obciążenie słuchacza [h]
--	--------------------------

zajęciach, aktywność itp.)	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)	11
Praca własna studenta	39
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	50
Punkty ECTS za modul	2

Ad 15. Seminarium dyplomowe

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	SEMINARIUM DYPLOMOWE	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna zasady żywienia klinicznego, żywienie dojelitowe i pozajelitowe w chorobach neurologicznych. - zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego - rozumie znaczenie posiadanej wiedzy z zakresu neonatologii, pediatrii, neurologii, psychologii	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi określić stan odżywienia i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego. - potrafi na podstawie wywiadu z pacjentem oraz opiekunem zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne z uwzględnieniem jednostki chorobowej/zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, zażywanych leków, sytuacji rodzinnej - potrafi dobrać preparat diety przemysłowej odpowiednio dla pacjenta - potrafi pomagać pacjentom z wykorzystaniem dietoterapii opartej o Evidence Based Medicine - potrafi wstępnie określić objawy wskazujące na dysfagię zarówno u dziecka, jak i osoby dorosłej - potrafi na podstawie objawów dysfagii stwierdzić konieczność konsultacji ze specjalistą i współpracy z nim w zakresie wdrożenia postępowania dietetycznego - potrafi przesiewowo ocenić poziom procesów poznawczych i ich ewentualnych zaburzeń u osoby starszej - potrafi stosować skale do oceny stanu odżywienia pacjenta oraz posługiwać się wytycznymi IDDSI	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- jest gotów uznać własne ograniczenia zdaje sobie sprawę z postępów badań - jest gotów do stałego dokształcania się - jest gotów przeprowadzić poprawne wnioskowanie na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - jest gotów wdrażać zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - jest gotów uznać samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	I i II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Ćwiczenia/seminarium	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej

Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	12 ćwiczeń/seminarium	
Stosowane metody dydaktyczne	• ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	E. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Opracowanie postępowania diagnostycznego u pacjenta neurologicznego z zaburzeniami połykania i niedożywienia związanego z chorobą		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: pozycje obowiązujące w toku kształcenia z poszczególnych przedmiotów oraz literatura niezbędna do przygotowania pracy zaliczeniowej		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(ćwiczenia)		12
Praca własna studenta		13
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

3.2 MODUŁ DIETETYCZNO/PSYCHOLOGICZNY

Ad 1. Żywnienie dietetyczne w pediatrii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ŻYWIENIE DIETETYCZNE W PEDIATRII	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Zna zalecenia żywieniowe dla poszczególnych jednostek chorobowych/zaburzeń • Zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego	
UMIEJĘTNOŚCI		• Potrafi ocenić stan odżywienia pacjenta na podstawie zebranych pomiarów antropometrycznych i/lub biochemicznych. • Potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne na podstawie wywiadu z pacjentem i opiekunem, uwzględniając jednostkę chorobową lub zaburzenie, dolegliwości współistniejące, aktualny stan zdrowia, przyjmowane leki oraz sytuację rodzinną. • Potrafi zaplanować optymalny plan żywieniowy oraz przygotować jadłospis z wykorzystaniem specjalistycznych narzędzi, w tym kalkulatorów dietetycznych. • Potrafi rozpoznać i zrozumieć trudności pacjenta i jego opiekuna wynikające z przebiegu choroby lub zaburzenia oraz ich wpływ na proces dietoterapii. • Potrafi wykorzystać techniki psychodietetyczne w celu zmotywowania pacjenta i/lub jego opiekuna do przestrzegania zaleceń dietetycznych. • Potrafi rozpoznać własne kompetencje zawodowe oraz konieczność współpracy z innymi specjalistami lub zespołem terapeutycznym w ramach opieki interdyscyplinarnej.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• Jest gotów do ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z zakresu żywienia człowieka, mając świadomość dynamicznego rozwoju badań w tej dziedzinie. • Jest gotów do respektowania zasad etycznych oraz ponoszenia odpowiedzialności za trafność i skutki udzielanych zaleceń żywieniowych. • Jest gotów do przyjmowania odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania zawodowe, wykazując wysoką samoświadomość. • Jest gotów do współpracy w wielospecjalistycznym zespole diagnostyczno-terapeutycznym z poszanowaniem kompetencji innych członków zespołu.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: Wykład Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady w formie online bądź stacjonarnie Ćwiczenia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady: 16 h Ćwiczenia: 24 h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - przygotowanie diet, zaleceń dietetycznych	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - przygotowanie diet, zaleceń dietetycznych
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Wykłady: - Zalecenia żywieniowe dla wybranych chorób układu nerwowego, zaburzeń neurorozwojowych. - Projektowanie narzędzi diagnostycznych, standaryzacja przebiegu dietoterapii. - Ocena stanu odżywienia pacjenta pediatrycznego, tworzenie zaleceń w oparciu o zalecenia EBM. Ćwiczenia: - Przygotowanie wywiadu dla pacjenta pediatrycznego. - Analiza przypadków case study: - ocena stanu odżywienia pacjenta - analiza i ocena wywiadu kliniczno-żywieniowego i dziennika żywieniowego - ustalenie celu i założeń leczenia dietetycznego - zaplanowanie i ułożenie jadłospisu w kalkulatorze dietetycznym, zgodnego z celami i założeniami leczenia dietetycznego - wykorzystanie technik psychodietetycznych w leczeniu dietetycznym - Mieszanki mleczne dla niemowląt – przegląd, porównanie składu i zastosowania (z elementami organoleptyki), refeeding syndrome – czy jedzenie może zabić? Opis przypadku, Jak zwiększyć gęstość energetyczną posiłków dla dzieci – praktyczne wskazówki - Dokumentacja żywieniowa NFZ – praktyczne wypełnianie na przykładach pacjentów		

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
Wykaz literatury obowiązkowej: • Ciborowska, H., & Ciborowski, A. (2021). <i>Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka</i>. PZWL. • Dudzińska, M. (2024). <i>Dieta ketogeniczna: Kiedy nie pomagają leki przeciwpadaczkowe</i>. PZWL. • Emich-Widera, E., Kazek, B., Palicka, I., & Przybyła, O. (2024). <i>Integracja sensoryczna a przetwarzanie sensoryczne: Podręcznik</i>. PZWL. • Gudej-Rosa, S. (2024). <i>Dieta ketogeniczna w praktyce medycznej: Od teorii do zastosowania</i>. PZWL. • Książyk, J. (Red.). (2021). <i>Zalecenia leczenia żywieniowego u dzieci 2021</i>. PZWL. • Książyk, J., Kułak, W., Toporowska-Kowalska, E., Kmieć, T., Świąder, A., Szlagatys-Sidorkiewicz, A., Romanowska, H., Żyła, A., Żelazowska, E., Popińska, K., Wąsowska-Królikowska, K., Grzybowska-Chlebowczyk, U., Danko, M., & Józwiak, S. (2011). <i>Zalecenia leczenia żywieniowego u dzieci z przewlekłymi chorobami układu nerwowego (Guidelines on nutritional support in children with chronic neurological disorders)</i>, 48. • Steinborn, B. (Red.). (2013). <i>Standardy postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w schorzeniach układu nerwowego u dzieci i młodzieży (T. 1)</i>. BiFolium. • Steinborn, B. (Red.). (2015). <i>Standardy postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w schorzeniach układu nerwowego u dzieci i młodzieży (T. 2)</i>. BiFolium. • Stróżyk, A. (2023). <i>Dieta low-FODMAP</i>. PZWL. • Szajewska, H., & Horvath, A. (Red.). (2025). <i>Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży</i>. Medycyna Praktyczna. Wykaz literatury uzupełniającej: • Publikacje naukowe oparte o Evidence Based Medicine • Standardy towarzystw naukowych m.in. ESPGHAN/ESPEN/ESPR/CSPEN • Aktualne przepisy prawne, dokumentacja NFZ.	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)	40 h
Praca własna studenta	35 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	75 h
Punkty ECTS za moduł	3

Ad 2. Zaburzenia karmienia i odżywiania wśród dzieci i młodzieży

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ZABURZENIA KARMIENIA I ODŻYWIANIA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	• Zna klasyfikację i podział zaburzeń karmienia i odżywiania • Zna objawy, sposób leczenia, postępowania psychologiczne u dzieci i młodzieży z zaburzeniami karmienia i zaburzeniami odżywiania • Zna postępowanie żywieniowe u dzieci i młodzieży z zaburzeniami karmienia i zaburzeniami odżywiania		
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi rozpoznać zaburzenia karmienia u dzieci • Potrafi rozpoznać zaburzenia odżywiania u dzieci i młodzieży • Potrafi wspierać dzieci i ich rodziców w prowadzeniu dietoterapii, dostosowując zalecenia do możliwości rozwojowych dziecka oraz sytuacji rodzinnej.		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej. • Jest gotów do ciągłego dokształcania się i poszerzania kompetencji zawodowych. • Jest gotów do otwartości na nowe idee oraz zmiany własnych opinii w świetle dostępnych danych naukowych i rzeczowych argumentów. • Jest gotów do podejmowania pracy zespołowej oraz aktywnej współpracy w środowisku interdyscyplinarnym. • Jest gotów do współpracy z rodzicem lub opiekunem dziecka w procesie diagnostycznym i terapeutycznym. • Jest gotów do czerpania wiedzy z doświadczeń rodzica jako źródła informacji wspierającej proces dietoterapii. • Jest gotów do uważnego słuchania rodzica i uwzględniania jego perspektywy w planowaniu postępowania dietetycznego.		
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online bądź stacjonarnie	
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykłady: 10 h		

Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: obecność i aktywny udział w wykładach
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
- Klasyfikacja zaburzeń karmienia i zaburzeń odżywiania u dzieci i młodzieży - Przyczyny zaburzeń karmienia i zaburzeń odżywiania u dzieci i młodzieży - Diagnostyka zaburzeń karmienia i zaburzeń odżywiania u dzieci i młodzieży - Postępowanie dietetyczne w zaburzeniach karmienia i w zaburzeniach odżywiania u dzieci i młodzieży		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Białek-Dratwa, A., Krupa-Kotara, K., & Szczepańska, E. (Red.). (2023). <i>Postępowanie dietetyczne w pediatrii</i>. Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. - Białek-Dratwa, A., Szymańska, D., Grajek, M., Krupa-Kotara, K., Szczepańska, E., & Kowalski, O. (2022). ARFID – strategies for dietary management in children. <i>Nutrients</i>, 14(9), 1739. https://doi.org/10.3390/nu14091739 - Białek-Dratwa, A., Szczepańska, E., Szymańska, D., Grajek, M., Krupa-Kotara, K., & Kowalski, O. (2022). Neophobia – a natural developmental stage or feeding difficulties for children? <i>Nutrients</i>, 14(7), 1521. https://doi.org/10.3390/nu14071521 - Birch, L. L. (1998). Development of food acceptance patterns in the first years of life. <i>Proceedings of the Nutrition Society</i>, 57, 617–624. https://doi.org/10.1079/PNS19980090 - Cole, N. C., An, R., Lee, S. Y., & Donovan, S. M. (2017). Correlates of picky eating and food neophobia in young children: A systematic review and meta-analysis. <i>Nutrition Reviews</i>, 75(7), 516–532. https://doi.org/10.1093/nutrit/nux024 - Dovey, M. T., Staples, P. A., Gibson, E. L., & wsp. (2008). Food neophobia and ‘picky/fussy’ eating in children: A review. <i>Appetite</i>, 50, 182–193. - Hołub, M., & Godlewska, M. (2010). <i>Zaburzenia odżywiania: Anoreksja i bulimia psychiczna</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. - Kozioł-Kozakowska, A., & Piórecka, B. (2013). Food neophobia – its determinants and health consequences. <i>Standardy Medyczne</i>. - Kucharska, K. (Red.). (2015). <i>Zaburzenia odżywiania. Psychopatologia, diagnoza, terapia</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu SWPS Academica. - Pliner, P. (1994). Development of measures of food neophobia in children. <i>Appetite</i>, 23, 147–163. https://doi.org/10.1006/appe.1994.1043 - Rucklidge, J., & Kaplan, B. (2022). <i>Psychiatria żywieniowa</i>. Wydawnictwo Linia. - Waller, G., Cordery, H., Corstorphine, E., Hinrichsen, H., Lawson, R., Mountford, V., & Russell, K. (2020). <i>Zaburzenia odżywiania. Podejście poznawczo-behawioralne</i> (M. Popiel, Tłum.). Wydawnictwo Uniwersytetu SWPS Academica. Wykaz literatury uzupełniającej: Publikacje naukowe oparte o EBM. Klasyfikacja ICD 11 i DMS 5.		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	10 h
Praca własna studenta	15 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 h
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 3. Żywność superfood w neurologii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ŻYWNOSĆ SUPERFOOD W NEUROLOGII	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Zna składniki bioaktywne obecne naturalne lub celowo dodane do żywności wykorzystywane w chorobach neurologicznych, neurodegeneracyjnych • Zna potencjalne korzyści i zagrożenia związane z żywnością GMO, ekologiczną, bio. – zna aspekty prawne związane z tą żywnością	
UMIEJĘTNOŚCI		• Potrafi rozróżnić i objaśnić rolę składniki bioaktywne obecnych naturalnie lub celowo dodawanych do żywności, określić znaczenie dla zdrowia spożycia konkretnych grup żywności jako efekt obecnych w niej składników • Potrafi wzbogacić dietę w żywność zawierającą składniki bioaktywne u pacjentów z chorobami neurologicznymi	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• Jest gotów do krytycznej oceny informacji dotyczących żywności funkcjonalnej, ekologicznej i GMO, w kontekście aktualnych danych naukowych oraz obowiązujących regulacji prawnych. • Jest gotów do uwzględniania indywidualnych potrzeb pacjenta oraz zasad bezpieczeństwa żywieniowego przy rekomendowaniu produktów zawierających składniki bioaktywne. • Jest gotów do współpracy z innymi specjalistami (np. lekarzami, farmaceutami, technologami żywności) w celu optymalnego doboru produktów spożywczych wspierających terapię chorób neurologicznych. • Jest gotów do promowania świadomego, odpowiedzialnego podejścia do stosowania żywności funkcjonalnej w profilaktyce i leczeniu chorób neurologicznych.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału		Wykłady: 6 h	

nauczyciela akademickiego		
Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: obecność i aktywny udział w wykładach
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
- Zalety i wady, w aspekcie zdrowotnym, żywności ekologicznej, zasady jej produkcji i znakowania - Metody wytwarzania, sposób znakowania oraz korzyści i zagrożenia żywności GMO - Rozróżnić i objaśnić rolę składniki bioaktywne obecnych naturalnie lub celowo dodawanych do żywności, określić znaczenie dla zdrowia spożycia konkretnych grup żywności jako efekt obecnych w niej składników w profilaktyce i leczeniu chorób neurologicznych. - Żywność wpływająca na nastrój i wydajność psychofizyczną. - Super food i składniki bioaktywne w chorobach neurodegeneracyjnych.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Czapski, J., & Górecka, D. (Red.). (2015). <i>Żywność prozdrowotna – składniki i technologia</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. - Gertig, H., & Przysławski, J. (2006). <i>Bromatologia. Zarys nauki o żywności i żywieniu</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. - Grajka, W. (Red.). (2007). <i>Przeciwutleniacze w żywności</i>. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne. - Świderski, F. (Red.). (2020). <i>Żywność wygodna i żywność funkcjonalna</i>. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne.		
Wykaz literatury uzupełniającej: Publikacje naukowe oparte o EBM		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	6 h	
Praca własna studenta	19 h	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 h	
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 4. Diety alternatywne w chorobach neurologicznych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIETY ALTERNATYWNE W CHOROBACH NEUROLOGICZNYCH	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Zna podstawowe zagadnienia z zakresu dietetyki. • Zna diety alternatywne i ich zastosowanie w chorobach neurologicznych oraz neurodegeneracyjnych	
UMIEJĘTNOŚCI		• Potrafi wykorzystać diety alternatywne w postępowaniu dietetycznym w chorobach neurologicznych, neurodegeneracyjnych i neurorozwojowych. • Potrafi wspierać pacjentów w prowadzeniu dietoterapii z wykorzystaniem diet niekonwencjonalnych, uwzględniając ich indywidualne potrzeby i stan zdrowia. • Potrafi określić potencjalne skutki zdrowotne oraz psychospołeczne stosowania diet alternatywnych. • Potrafi zastosować zasady medycyny opartej na dowodach (Evidence Based Medicine) w planowaniu i ocenie skuteczności diet alternatywnych.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• Jest gotów do krytycznej analizy i weryfikacji informacji dotyczących diet alternatywnych z wykorzystaniem zasad Evidence Based Medicine. • Jest gotów do odpowiedzialnego wdrażania niekonwencjonalnych strategii dietetycznych u pacjentów z chorobami neurologicznymi, z poszanowaniem ich indywidualnych potrzeb, przekonań i stanu zdrowia. • Jest gotów do uwzględniania skutków zdrowotnych, społecznych i emocjonalnych wynikających ze stosowania diet alternatywnych. • Jest gotów do współpracy interdyscyplinarnej z przedstawicielami innych zawodów medycznych w celu zapewnienia pacjentowi kompleksowej opieki. • Jest gotów do ciągłego aktualizowania wiedzy i kompetencji w zakresie diet alternatywnych stosowanych w neurologii, zgodnie z najnowszymi wynikami badań naukowych. • Jest gotów do wspierania pacjentów i ich rodzin w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących stosowania alternatywnych interwencji dietetycznych.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykłady: 3 h	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: obecność i aktywny udział w wykładach
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
- Dietetyka oparta na dowodach EBN a diety niekonwencjonalne. Zastosowanie EBN w praktyce dietetyka. Definicja pojęcia dieta niekonwencjonalna - alternatywna, dieta lecznicza. Różnice pomiędzy zasadami żywienia dzieci i młodzieży a dietami alternatywnymi. - Skutki zdrowotne i psychospołeczne stosowanie diet alternatywnych. - Dietetyka niekonwencjonalna stosowana w dietoterapii. - Prowadzenie dietoterapii opartej na dietach niekonwencjonalnych.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Białek-Dratwa, A., & Grajek, M. (2022). <i>Dietetyka niekonwencjonalna w poradnictwie żywieniowym</i>. Śląski Uniwersytet Medyczny. - Ciborowska, H., & Rudnicka, A. (2010). <i>Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka</i>. PZWL. - Publikacje naukowe z baz: PubMed, ScienceDirect, Google Scholar. - Książki oraz strony internetowe autorów diet alternatywnych i niekonwencjonalnych		
Wykaz literatury uzupełniającej: Contento I. Edukacja żywieniowa. PWN, 2018 Publikacje naukowe oparte o Evidence Based Medicine		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	3 h	
Praca własna studenta	22 h	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 h	
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 5. Zespoły żywieniowe w placówkach medycznych oraz ustawodawstwo

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ZESPOŁY ŻYWIENIOWE W PLACÓWKACH MEDYCZNYCH ORAZ USTAWODAWSTWO	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	• Zna rozwiązania systemowe w warunkach żywienia zbiorowego, przepisy BHP i systemy kontroli jakości, • Zna regulacje prawne dotyczące tworzenia zespołów żywieniowych w placówkach medycznych		
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi określić zadania zespołu żywieniowego w placówkach medycznych • Potrafi wykorzystać wiedzę przepisów prawnych dotyczących tworzenia zespołów żywieniowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Jest gotów do odpowiedzialnego stosowania przepisów prawa dotyczących organizacji i funkcjonowania zespołów żywieniowych w placówkach medycznych. • Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracach zespołu żywieniowego, z poszanowaniem kompetencji członków innych zawodów medycznych. • Jest gotów do współpracy z personelem medycznym i administracyjnym w celu wdrażania systemowych rozwiązań poprawiających jakość żywienia pacjentów.		
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online bądź stacjonarnie	
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykłady: 3 h		
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną		
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów;		

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Organizacja żywienia w szpitalu: kuchnia szpitalna, catering – wady i zalety. Dział żywienia: zadania, lokalizacja w strukturze szpitala, systemy dystrybucji, urządzenia. Zadania personelu. 2. Zespół żywieniowy w placówkach medycznych. 3. Normy żywienia chorych w szpitalu. Podstawy doboru diety dla pacjenta w szpitalu. – aktualne przepisy prawne. 4. Zapobieganie niedożywieniu w szpitalu.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: Jarosz M. (red.) Zasady żywienia chorych w szpitalach, IŻŻ, Warszawa 2011 Wykaz literatury uzupełniającej: Dzienniki Ustaw i Rozporządzenia,		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)		3 h
Praca własna studenta		22 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 6. Dietoterapia osób dorosłych i wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIETOTERAPIA OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna zalecenia żywieniowe dla poszczególnych jednostek chorobowych/zaburzeń • Zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego, zaburzeń psychiatrycznych	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi ocenić stan odżywienia pacjenta na podstawie zebranych pomiarów antropometrycznych, biochemicznych oraz danych klinicznych. • Potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne na podstawie wywiadu z pacjentem, uwzględniając jednostkę chorobową lub zaburzenie, dolegliwości towarzyszące, aktualny stan zdrowia, przyjmowane leki oraz sytuację rodzinną. • Potrafi opracować optymalny plan żywieniowy i przygotować jadłospis z wykorzystaniem kalkulatora dietetycznego i/lub specjalistycznego oprogramowania. • Potrafi rozpoznać i zrozumieć trudności, z jakimi boryka się pacjent w związku z chorobą lub zaburzeniem, i uwzględnić je w planie dietoterapeutycznym. • Potrafi wykorzystać techniki psychodietetyczne w celu skutecznej motywacji pacjenta oraz jego opiekuna do przestrzegania zaleceń żywieniowych. • Potrafi rozpoznać zakres własnych kompetencji zawodowych i konieczność współpracy z innymi specjalistami lub zespołem terapeutycznym.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Jest gotów do podejmowania działań z uwzględnieniem trudności żywieniowych pacjentów z chorobami neurologicznymi i zaburzeniami psychicznymi, z poszanowaniem ich potrzeb i ograniczeń. • Jest gotów do uwzględniania indywidualnej sytuacji pacjenta w planowaniu i realizacji procesu dietoterapeutycznego, wykazując empatię, elastyczność i odpowiedzialność zawodową. • Jest gotów do ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z zakresu żywienia człowieka, uwzględniając dynamiczny rozwój badań naukowych. • Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za trafność i konsekwencje udzielanych zaleceń dietetycznych, z uwzględnieniem zasad etyki zawodowej. • Jest gotów do współpracy w wielospecjalistycznym zespole diagnostyczno-terapeutycznym na rzecz kompleksowej opieki nad pacjentem dorosłym i starszym.	

Semestr, w którym modul*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	Forma zajęć: Wykłady Ćwiczenia	Sposób realizacji zajęć: ćwiczenia i wykłady w formie online bądź stacjonarnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady: 16 h Ćwiczenia: 24 h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - przygotowanie diet, zaleceń żywieniowych dla poszczególnych case study	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - przygotowanie diet, zaleceń żywieniowych dla poszczególnych case study
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		

Wykłady:

1. Zalecenia żywieniowe dla wybranych chorób/zaburzeń układu nerwowego, zaburzeń psychiatrycznych, chorobach autoimmunologicznych z zaburzeniami neurologicznymi.
2. Projektowanie narzędzi diagnostycznych, standaryzacja przebiegu dietoterapii.
3. Ocena stanu odżywienia pacjenta, tworzenie zaleceń w oparciu o zalecenia EBM.

Ćwiczenia:

1. Przygotowanie wywiadu dla profilu chorobowego pacjenta.
2. Analiza przypadków case study:
 - ocena stanu odżywienia pacjenta
 - analiza i ocena wywiadu kliniczno-żywieniowego i dziennika żywieniowego
 - ustalenie celu i założeń leczenia dietetycznego
 - zaplanowanie i ułożenie jadłospisu w programie dietetycznym, zgodnego z celami i założeniami leczenia dietetycznego
 - wykorzystanie technik psychodietetycznych w leczeniu dietetycznym

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

Wykaz literatury obowiązkowej:

- Brytek-Matera, A. (Red.). (2023). *Psychodietetyka*. PZWL.
- Ciborowska, H., & Ciborowski, A. (2021). *Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka*. PZWL.
- Grzymisławski, M. (Red.). (2019). *Dietetyka kliniczna*. PZWL.
- Henszen-Celińska, H., & Sęk, H. (2020). *Psychologia zdrowia*. PWN.
- Karbowniczek, A., Sienkiewicz-Jarosz, H., Czernuszenko, A., Kłęk, S., Sobów, T., & Sławek, J. (2018). Leczenie żywieniowe w neurologii – stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 14(3), 117–130.
- Kłęk, S., Błażejewska-Hyżorek, B., Czernuszenko, A., Członkowska, A., Gajewska, D., Karbowniczek, A., Kimber-Dziwisz, L., Ryglewicz, D., Sarzyńska-Długosz, I., Sienkiewicz-Jarosz, I., Sobów, T., & Sławek, J. (2017). Leczenie żywieniowe w neurologii – stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część I. Zasady ustalania wskazań do leczenia żywieniowego. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 13(3), 105–119.
- Ostrowska, L. (Red.). (2022). *Dietetyka w psychiatrii i neurologii*. PZWL.
- Polskie Towarzystwo Żywnienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (Red.). (2014). *Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego*. Scientifica.
- Sobów, T., Karbowniczek, A., Kłęk, S., Barcikowska-Kotowicz, M., Gabryelewicz, T., Barczak, A., & Sławek, J. (2018). Leczenie żywieniowe w neurologii – stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część III. Rola żywienia w chorobie Alzheimera. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 14(4), 189–193.
- Sobotka, L. (Red.). (2013). *Podstawy żywienia klinicznego*. Scientifica.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Publikacje naukowe oparte o EBM. Aktualnie obowiązujące standardy towarzystw naukowych.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)	40 h
Praca własna studenta	35 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	75 h
Punkty ECTS za moduł	3

Ad 7. Neuropsychologia

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PSYCHOEDUKACJA	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna podstawowe pojęcia z zakresu psychologii, neuropsychologii i psychopatologii istotne w pracy dietetyka; • Zna mechanizmy neurobiologiczne i psychiczne wpływające na zachowania żywieniowe (np. regulację apetytu, funkcje poznawcze, impulsywność, emocjonalność); • Zna klasyfikacje zaburzeń psychicznych (ICD-10/11, DSM-5) i ich znaczenie w kontekście praktyki żywieniowej; • Zna czynniki wpływające na stres, traumę i wpływ chorób neurologicznych na zachowania żywieniowe i relację z jedzeniem; • Zna podstawy dialogu motywującego, psychoedukacji oraz współpracy interdyscyplinarnej	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi przeprowadzić wywiad psychodietetyczny z uwzględnieniem zaburzeń funkcji poznawczych i emocjonalnych. • Potrafi rozpoznać podstawowe objawy zaburzeń psychicznych oraz zaburzeń funkcji poznawczych wpływających na sposób odżywiania pacjenta. • Potrafi zastosować elementy dialogu motywującego w pracy z pacjentem z zaburzeniami neurologicznymi lub psychicznymi. • Potrafi dobrać odpowiednie strategie psychoedukacyjne do pracy z pacjentem oraz jego rodziną lub opiekunem. • Potrafi zaplanować interwencję żywieniową we współpracy z przedstawicielami innych zawodów medycznych, takich jak neurolog, psychiatra, psycholog czy logopeda. • Potrafi interpretować podstawowe wyniki skal psychometrycznych stosowanych w ocenie funkcji poznawczych i nastroju.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Jest gotów do okazywania empatii i zrozumienia wobec pacjentów z trudnościami neurologicznymi lub psychicznymi. • Jest gotów do prowadzenia dialogu z pacjentem i jego opiekunem w sposób oparty na zaufaniu, szacunku i uważności na ich potrzeby. • Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w interdyscyplinarnej współpracy na rzecz kompleksowego leczenia i wsparcia pacjentów z zaburzeniami neurologicznymi i psychicznymi. • Jest gotów do ustawicznego doksztalcenia się w zakresie psychologii, neuropsychologii oraz komunikacji klinicznej, w celu doskonalenia jakości opieki nad pacjentem.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: ćwiczenia i wykłady w formie online bądź stacjonarnie

Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Wykłady: 6 h Ćwiczenia: 6 h	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • analiza case study podczas ćwiczeń	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie case study podczas ćwiczeń
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Wykłady: Psychologia w praktyce neurodietetyka – podstawy Po co dietetykowi psychologia? – rola procesów poznawczych, emocji i relacji w odżywianiu. Mózg jako organ regulujący zachowania żywieniowe – oś mózg–jelita, neuroprzekaźniki, funkcje poznawcze (uwaga, impulsywność, planowanie, pamięć robocza). Wprowadzenie do psychopatologii – pojęcie zaburzenia psychicznego, stres, trauma, funkcjonowanie poznawcze i emocjonalne. Zaburzenia psychiczne i neurologiczne a odżywianie Przegląd klasyfikacji zaburzeń psychicznych – ICD-11, DSM-5 (depresja, schizofrenia, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania, otępienia). Zespoły neurologiczne i poznawcze zaburzające odżywianie i połykanie (np. Alzheimer, Parkinson, FASD, afazja, dysfagia, ADHD). Psychosomatyka i somatopsychologia – jak ciało i psychika wzajemnie na siebie oddziałują. Komunikacja i interwencja psychodietetyczna Dialog Motywujący – podstawy teorii i zastosowanie w praktyce neurodietetycznej. Komunikacja z pacjentem z zaburzeniami funkcji poznawczych (mowa prosta, strukturyzacja, aktywne słuchanie). Praca z rodziną/opiekunami – rola psychoedukacji i wsparcia emocjonalnego. Interwencja kryzysowa – kiedy dietetyk powinien reagować, współpraca interdyscyplinarna. Ćwiczenia: Diagnoza funkcjonowania pacjenta z problemami neurologicznymi i psychicznymi Komunikacja z pacjentem i rodziną – zastosowanie DM Interdyscyplinarne podejście i kształtowanie relacji z jedzeniem		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		

Wykaz literatury obowiązkowej:

1. Gałęcki, P. (2022). *Badanie stanu psychicznego*. EDRA Urban & Partner.
2. Domańska, Ł., & Borkowska, A. R. (2009). *Podstawy neuropsychologii klinicznej*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
3. Karbowniczek, A., Sienkiewicz-Jarosz, H., Czernuszenko, A., Kłęk, S., Sobów, T., & Sławek, J. (2018). Leczenie żywieniowe w neurologii – stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 14(3), 117–130.
4. Kłęk, S., Błażejewska-Hyżorek, B., Czernuszenko, A., Członkowska, A., Gajewska, D., Karbowniczek, A., Kimber-Dziwisz, L., Ryglewicz, D., Sarzyńska-Długosz, I., Sienkiewicz-Jarosz, I., Sobów, T., & Sławek, J. (2017). Leczenie żywieniowe w neurologii – stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część I. Zasady ustalania wskazań do leczenia żywieniowego. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 13(3), 105–119.
5. Miller, W. R., & Rollnick, S. (2014). *Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
6. Wachtel, P. (2013). *Komunikacja terapeutyczna*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Bidzan, M. i Bidzan, L. (2020). Masa ciała a zaburzenia czynności poznawczych. *Neuropsychiatria i Neuropsychologia*, 15(1-2), 51-59.
2. Ciszewska-Czarnecka, K. i Kłoszewska, I. (2016). Zmiany nawyków żywieniowych u osób z chorobą Alzheimera. *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 25(1), 22-31.
3. Fiszer, U. (2009). Zaburzenia autonomiczne w chorobie Parkinsona. *Aktualności Neurologiczne*, 9(3), 159-163.
4. Ogden, J. (2011). *Psychologia odżywiania się. Od zdrowych do zaburzonych zachowań żywieniowych*.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady + ćwiczenia)	12 h
Praca własna studenta	13 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 h
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 8. Seminarium dyplomowe

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	SEMINARIUM DYPLOMOWE	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna zasady żywienia klinicznego, żywienie dojelitowe i pozajelitowe w chorobach neurologicznych. • Zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego • Zna podstawowe zagadnienia z neonatologii, pediatrii, neurologii.	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi określić stan odżywienia pacjenta i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze, działając we współpracy z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego. • Potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne na podstawie wywiadu z pacjentem i jego opiekunem, z uwzględnieniem jednostki chorobowej lub zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, przyjmowanych leków oraz sytuacji rodzinnej. • Potrafi dobrać odpowiedni preparat diety przemysłowej do potrzeb pacjenta, uwzględniając jego stan kliniczny oraz możliwości żywieniowe. • Potrafi prowadzić dietoterapię opartą na zasadach medycyny opartej na dowodach (Evidence Based Medicine), dostosowaną do indywidualnych potrzeb pacjenta.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Jest gotów do krytycznej oceny własnych kompetencji oraz ciągłego doskonalenia się w oparciu o aktualne wyniki badań naukowych. • Jest gotów do współdziałania z przedstawicielami różnych dyscyplin naukowych i zawodów medycznych w celu postawienia trafnej diagnozy i zaplanowania skutecznego postępowania. • Jest gotów do współpracy z rodzicami i rodziną pacjenta w procesie leczenia dietetycznego, uwzględniając ich rolę i perspektywę. • Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane działania zawodowe oraz ich wpływ na zdrowie pacjenta.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału	Ćwiczenia: 12 h	

nauczyciela akademickiego		
Stosowane metody dydaktyczne	ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Opracowanie postępowania dietetycznego u pacjenta z chorobami neurologicznymi, zaburzeniami psychiatrycznymi.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: Standardy towarzystw naukowych, publikacje naukowe oparte o EBM		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (ćwiczenia)		12 h
Praca własna studenta		13 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1